

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Published and distributed
under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President.
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.
Tel. So. Boston 2408.

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian National League of America
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.
KAINA 5 CENTAL.

No. 16

So. Boston, Mass., Balandžio (April) 21 d. 1921 m.

Metai VIII

Lenkai Stiprina Zeligowski

LENKAI DALINA GINKLUS.

VISI VILNIAUS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI UŽDARYTI

RUSŲ - LENKŲ SUTARTIS RATIFIKUOTA.

Slapta Sutartis Rusų ir Lenkų dėl Liet. ir Latvijos

GLEBIS ŽINIŲ IŠ LIETUVOS.

LENKAI NELIAUJA SIAURĘ VILNIUJE.

Balandžio 12 dieną iš Kauno nuo Balučio yra gautas naujas kablegramas dėl lenkų siaurimo Vilniuje:

"Uždarius lenkams visus lietuvių laikraščius Vilniuje, Vilniaus lietuvių įteiktą protestą dėl šios Murovojoviškos operacijos. Lenkai spėja, jog Vilniaus lietuvių išslystus decizija Brukselyje ar kitur, ir kad ši decizija bus neprielanki lenkam. Todėl endekai (Lenkų Tautinė Demokratų Partija) sutvėrė komitetą po vardu "Obroń Wilenszczyzny", dalina ginklus ir stengiasi sukelti karinį žmonių upą, skeldami, kad lietuvių puls ant Vilniaus. Tame nedaug pritarimo randa.

Balutis 552."

Be to iš kitų šaltinių Liet.

Atstovybė yra gausi šaltinių žinių, jog lenkai yra pasiryžę sustiprinti savo propagandą Amerikoje ir padidinti agitaciją savo naudai, ypač laike Brukselio derybų. Šioji agitacija yra manoma varyti kaip tarp Amerikos politikos veikėjų, taip ir dėl desorganizacijos pravedimo tarp pačių lietuvių. Budėkime. Todėl ypač šiais laikais yra svarbu vietos Amerikos spaudai tinkamai nušviesti lenkų akciją ir dėti kiek galima apie jų nevykusius darbus tikrų žinių. Veikėjai apie tai ir žiniuos pasijauja.

Lietuvos Informacijų Biuras.
12-IV-1921.

LENKAI STIPRINA ZELIGOWSKI VILNIUJE.

KAUNAS, bal. 15 d. Associated Press praneša iš Kauno, kad Lietuvos ministerių pirmininkas, D-ras K. Grinius yra pareiškęs, jog lenkai stiprina Zeligowskio "nereguliarę" armiją Vilniuje. Tris pėstininkų pulkai, du raitelių, daug artilerijos ir amunicijos atsiųsta iš Lenkijos sustiprinti Zeligowskį.

SLAPTOS SUTARTYS.

KAUNAS, bal. 16 d. Associated Press'o pranešimu, Lietuvos Užsienių Ministerija gavus žinių iš ištikimų šaltinių, kad Lenkijos yra sudaryta slapta sutartis su Rusija, pagal kurią rusai apsiima nesipriešinti lenkų įsiveržimams į Lietuvą, už tai Lenkija nesipriešys rusų lindimui į Latviją.

Ir Maskva, ir Varšava oficialiai užsigynė tokios slaptos sutarties. Bet juk visų slaptų sutarčių visados yra užsiginama, tad ir šitas užsigynimas nieko nereiškia.

LENKAI UŽTVIRTINA SUTARTĮ SU RUSAIS.

VARŠAVA, bal. 16 d. Pereitoje pėtnyčioje lenkų seimas už-

tvirtino Lenkijos taikos sutartį su rusais ir ukrainiečiais. Sutartis buvo padaryta kovo 18 d. ir abiejų šalių valdžijų turėjo būti patvirtinta bėgyje 30 dienų. Lenkai patvirtino, kaip minėjome, balandžio 15 d., ukrainečių iki šiol nieko negirdėti. Taja sutartin bolševikai paveda lenkams 3,000 ketvirtainių kilometrų ties Minsku ir drauge su Ukraina atidavė lenkams Polesiją, pasižadėjo užmokėti lenkams 30,000,000 auksinių rublių ir paliuosavo Lenkiją nuo mokėjimo senovės Rusijos skolų.

"ELTOS" ŽINIOS.

KAUNAS, III. 22. Kovo 17 d. ir 18. naktį 30 lenkų kareivių įvykio. Musų sargybininkai nuvyko iš šaltinių.

Sutiko lenkus Širvintų mieste. Lenkai paėmė ir nelaisvę 3 kareivius ir ten pat žvėriškai sušaudė. Sužinota, kad visa lenkų kuopa buvo atvykus į Pasirvintės dvarą, iš kur 30 lenkų nuvyko į Širvintų miestelį, aplėšė keletą namų ir pabėgo. Musų Vyriausybė ruošia energingą notą dėl to.

KAUNAS, III. 22. Arbitražo komisija dėl sienų nustatymo tarp Lietuvos ir Latvijos galutinai pareiškė savo darbus. Musų delegacija šiandieną grįžta iš Rygos.

Arbitražo komisijos pirmininkas prof. Simpson'as yra laukiamas atvykstant į Kauną.

KAUNAS, III. 22. Kovo 20 d. pulkininko B. bare lenkai atsiuntė ir sargybą laiška, prašydami atvykti į Užulėją. Keturi musų kareiviai su sargybos viršininku nuvyko sužinoti, ko lenkai nori. Netoli nuo Užulėjos jie susitiko su 8-niais lenkų kareiviais ir vienu karininku. Besikalbant lenkų karininkas išsitraukė revolverį ir "rankas aukštyn!" Musų vargybos viršininkas nors ir buvo poručniko sužeistas, nenusigando, iš iššovė. Lenkų kareiviai tuojau pabėgo, palikdami užmuštą poručniką.

Kovo 20 d., 8 1/2 val., kairiamam baro sparne, Druskiniukų ruošte lenkai buvo atidarę artilerijos ugnį. Šaudymo tikslas ir priežastis nežinoma. Šauta 2 salvos ir 3 atskiri šūviai iš armotų.

VILNIUS, III. 22. "Vilniaus" pranešimu, Mokslo Draugijos Aukštieji Kursai Vilniuje prasiždėjo kovo 7 d. Pirmąją savaitę skaitė S. Untulis, Pr. Augustaitis, dr. J. Basanavičius, V. Biržiška, kun. M. Reinys, M. Biržiška, T. Vrubliauskas (lenkiškai), A. Rondomanskis, M. Hareckis (gudiškai), M. Šikšyns-

ir M. Stankevičius. Klausytojų skaičius paskaitose sviravo nuo 10 ligi 70.

Paštų, Telegrafų, Telefonų Valdyba šiuomi praneša visuomenei, jog nuo š. m. birželio 1 d. pertraukiamas telegrafų priėmimas rusų raidėmis ir įvedamas telegrafų priėmimas visomis tarptautinėmis kalbomis tik lotynų raidėmis.

PAGEGAI, III. 22. "Eltos" korespondento pranešimu, paskutiniuoju metu visa panemunė prancūzų labai stropiai žiurima, kad nebūtų gabenamos prekės iš Vokietijos.

Visame Klaipėdos krašte prancūzų vargyba sustiprinta.

Į vokiečių paštų pinigų prancūzų neleidžia siųsti.

TAURAGĖ, III. 22 "Eltos" korespondento pranešimu, kovo 19 d. Tauragėje Steigiamosios Seimo atstovus Ambrozaitis dėl susirinkusiųs žmonėms parašė pranešimą apie busimą žemės reformą ir kalbėjo dėl dabartinės Lietuvos politinės padėties. Savo kalboje ats. Ambrozaitis pažymėjo, kad bene rudenį Steigiamasis Seimas baigs savo darbus, o paskui busią rinkimai į parlamentą.

KLAIPĖDA, III. 23. "Valdžios žiniuose" Klaipėdoje išleistas įsakymas tvarką mokyklų darbą po Velykų atostogų. Įsakyme nurodyta tokia gimtosios kalbos mokymo tvarka:

Tikybės pamokos privaioi būti dėstomos vaikams tik jų motinos kalba. Gimtosios kalbos rašymo ir skaitymo pamokos prasideda jau vidurinėse klasišėse. Tas įsakymas yra pažangos žingsnis prie Mažosios Lietuvos lietuvių tautiško atbudimo ir atsipalaidavimo iš germanizmo pančių. Ko pirm nei protestais, nei peticijoms negalėjo atsiekti, tas dabar pavyko, Tarybai pasidarbavus dėl lietuvių teisių.

JONISKIS, III. 23. "Eltos" korespondento pranešimu, prasidėjus tiesioginiui susisiekimui Ryga - Berlynas, žymiai padidėjo keliaujančių skaičius vidutiniai 100 žmonių ten ir atgal. Taip pat padidėjo prekių tranzitas iš Vokietijos į Rygą, o dar daugiau iš Rygos į Vokietiją.

KAUNAS, III. 23. Šiandien kovo 23 d., atvyko į Kauną naujas Tarybų Rusų pasiuntinys Lietuva p. Mostovenko. P. Akseleodas netrumus išvažiuoja.

KAUNAS, III. 23. Lietuvos-Latvių sienos arbitražas pasibaigė, Lietuva gauna Palangos apskritį su 20 kilometrų jururio. Nauja siena eina taip: Juros punktą 4 varstai į šiaurę nuo šventosios upės, toliau į šiaurės rytus ligi šventosios upės arti Kragiškių, toliau eina senoji siena ligi Vegerų, toliau tarp Vegerų ir Zagarės Latvians tenka arti 4,000 dešimtinų sklypas, toliau, priskiriant mums Butkūnų kaimą, vėl eina sena siena ligi Žeimelio merediano, toliau ligi Murovany Poniemon, skypas apie 14,000 dešimtinų kartu su Brunoviškiais ir Murovany Poniemon tenka Latvians, toliau vėl eina sena siena ligi Aknystos kyšulio, priskiriant mums Ilzenbergo ir Elerną su apie 1,600 dešimtinų iš Kuršo, toliau Aknystos kyšulis tenka latviams, toliau vėl sena siena ligi aukš-

čiau Suvieko ežero, toliau mums tenka iš Kuršo plotas su Steinses, lygiai greta su sena siena ligi punkto apie pusiaukelį tarp Ežerėnų ir Turmonto, viso 7,000 dešimtinų, toliau vėl eina sena Kuršo siena ligi galo, išskyrus pataisa Latvių naudai prie Turmonto ir apie 470 dešimtinų. Atidavimas tų plotų vieni antriems įvyks kovo 31 d. Bendrai mes atiduodam 28,000 dešimtinų, o gaunam 20,000.

JONISKIS, III. 23. "Eltos" korespondento pranešimu, per Joniškių muitinę š. m. sausio mėnesį įvežta į Lietuvą:

Siropo odai 26,372 auks. 50 sk. sumai; dektukų 70,000 auks. sum.; rukytų žuvelių 2,200 auks. Viso 98,572 auks. 50 sk. sumai.

Išvežta iš Lietuvos: obuolių 1,080 auks. sumai; konfiskuota įvairių prekių 16,909 auks. sumai; š. m. vasario mėnesį įvežta į Lietuvą stiklo butelių 54,474 auks. 40 sk. sumai; kitų įvairių prekių 19,707 auks. 50 sk. sumai. Viso 74,181 auks. 90 sk. sumai.

Išvežta iš Lietuvos tik obuolių 280 auks. sumai; konfiskuota įvairių prekių 14,547 auks. 20 sk. sumai.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS.

"Straž Litwy" skelbia šį 1919 m. dokumentą, rastą "Glos Litwy" arkyve:

"Gerbiamam Parapijos klebonui:—

Turim garbę prašyti gerbiama kleboną ryto iš sakyklos paskelbti žmonėms, kad daromas sąrašas duonai gauti, ir duonos gaus tik Lenkijos piliečiai. Duonos kortelės yra pasiūstos su žmonėms, kompetetingais tuo reikalu. Jie turės dokumentus su musų komiteto parašais ir jiems yra pavesta rinkti parašus, pasirašant kiekvienam pačiam savo pavardę ir vardą, o kas nemoka rašyti, tai už jį pasirašo koks geras, padorus žmogus.

Pasirašyti, kad tie, kurie nori gauti duonos, nori priklausyti Lenkijai, bet kurie nenori priklausyti Lenkijai, o kitai valstybei, tie žmonės negali gauti lenkų duonos. Prašau gerbiama kleboną priimti musų komiteto įgaliojimą išduoti nuo savęs liudymą tiems žmonėms, kurie galės rinkti parašus.

Prie šio pridedame pavyzdį, kaip reikia rinkti parašus į popierį.

Kluščano parapijos komitetas, Pirmininkas Cyp. Bielievič, 1919 m. gegužės 28 d. (Priedas):

"Lenkų Varšavos Seimą."

Čia parašams rinkti priedas:

"Mes, gyventojai kaimo. . . . švenčionių apskrities, Vilniaus gub., skaičiuje. . . asmenų, prašome prijungti mus Lenkijai, nes mes kalbam ir meldžiamės namie lenkiškai. Lietuva, kurios užpakalyje stovi vokiečiai, priklausyti nenorime ir noriai nepasiduosime. Prašome iš musų apskrities pašaukti į Varšavos Seimą atstovus. Parašai. . . "Unzer Tog" tuo klausimu rašo:

"Kuomet gi bus paskelbti tie panašūs cirkuliarai, siunčiami ir dabar tuo pačiu klausimu?"

Prieš Pradėsiant Derybas Briuselyje.

Šiandien turėjo prasidėti lietuvių ir lenkų derybos Briuselyje dėl lietuvių užimtos Lietuvos Rytų dalies su musų sostine Vilniun. Jau buvo paskelbta keletas Lietuvos valdžios pranešimų, kaip lenkai ruošiasi prie šių derybų: jie yra uždarę Vilniuje visus lietuvių laikraščius, sukisę kalėjiman arba uždėję aukštas pabaudas ant redaktorių ir nuolatinei stiprina savo kariuomenę, neveizdint į tai, kad sulig Tautos Sąjungos Tarybos nutarimo bent neturėjo teisės daryti tokio kariuomenės dauginimo.

Vakar, balandžio 21 dieną Amerikos spaudoje yra patilpęs Associated Press korespondento iš Kauno pranešimas, kuriame patvirtinamos yra tos žinios: "Tris nauji pėstininkų pulkai, du kavalerijos pulkai, gana didis karinių vežimų ir artilerijos skaičius tapo atgabentas paskutiniuose dienose iš Lenkijos Vilniun, kad sustiprinus generolą Zeligowskį, kursai esą vadu tos "nereguliarės" Vilniuje kariuomenės."

"Tą žinią mes esame gavę iš patikėtiniausių ir geriausių šaltinių," pasakęs Ministerių Pirmininkas Kazimieras Grinius. "Nusikirtoji Briuselin musų delegacija." — sakęs Ministeris, "yra pasiryžusi daryti viską, kad tik gincus išryšus ir jis netikis, kad pireitų prie karo. Musų delegacijai yra duotas įgaliojimas įsteigti Vilniaus rajone nepriklausomą Valdžią su savo parlamentu ir savo Ministeriais, kurie bus pačių žmonių išrinkti. Tasai parlamentas turėsias paskui išsitariti, ar Vilnius turis priklausyti prie Lietuvos, ar prie Lenkijos, Kokia išeitis ten nebūtų, mes ant to sutiksime, jeigu bus tame išreikšta tikra žmonių valia."

Toksai Ministerio Pirmininko užreikšimas, jeigu tik jis yra teisingai korespondento atpasakotas, gali sukelti neaiškumų. Daug kas pasakys, jog ir patys lenkai nieko daugiau nenorėjo, kaip tik kad sušaukti Vilniuje seimą ir davus jam tiesą išsitariti, kam Vilnius privalo priklausyti. Žinoma, negalima manyti, kad Lietuvos Ministerių Pirmininkas, kursai tą pareikšimą yra padaręs be abejonės su žinia viso Kabineto, butų tos nuomonės, kad tokiame lenkų seimui butų leista išsitariti apie to krašto likimą. Čia kalbama apie Steigiamą seimą, kursai visai butų nepriklausomas nē nuo lenkų, nē nuo lietuvių. Sušaukimui tokio seimo reikalinga įvesti šioje Lietuvos dalyje toki pat savivaldybės įstatymai, kaip koki buvo Lietuvoje ir užtikrinti rinkimų sistemą, prie kurios buvo susirinkęs ir Steig. Seimas Kaune. Visp šia lenkų ginčijama teritorija yra po lietuvių suvėrimetu ir todėl tik jiems, o ne lenkam turi buti leista ir savivaldybės įstaigos sudaryti ir patsai toksai neprigulmingas Steig. Seimas sušaukti, kuriam Lietuvos Valdžia ir pasitiki.

Kad toksai tiktai nusimany-

mas galėjo buti, galima spręsti ir iš tolymesnio šio korespondento užreikšimo, jog visas klausimas gludi tame, kad Zeligowskio kariuomenė butų pašalinta, o jeigu jau ji nebus pašalinta, tai kad bent ji nebūtų stiprinama iš Lenkijos, nes tuomet ir patys lietuviai galėtų tvarką savaip padaryti.

Pagaliaus prisieina pažymėti užreikšimas to paties korespondento, jog Lietuvos Užsienio Ministerija turinti žinių, jog tarp Lenkijos ir Sovietų Respublikos prie galutinio pasirašymo Rygoje, tarp jų sutarties buvusi priimta ir viena slepiamoji sąlyga, butent, kad Rusų Sovietų Respublika nesikiš į lenkų ir lietuvių gincus, o lenkai iš savo pusės duoda pilną laisvę veikti savotiškai Latvijoje. Girdi, abiejų Rusijos ir Lenkijos valdžių atstovai jau pareiškę, kad tai yra netiesa. Toksai pareikšimas yra visai ant vietos, kuomet sutartis daromos slapta. Kad šių slaptųjų sutarčių gadynė pasulyje dar nepranykusi, tai matyti ir iš sensacyjnio užreikšimo Amerikos laikraščio "The Nation", kuriame sakoma, jog tarp Francuzijos ir Anglijos buvusi Londone padaryta slapta sutartis dėl lietuvių Vokietijos spaudimo. Anglijai buk rupėjo gauti laisvas rankas Tolybų Rytų, o Prancuzams duota buvo ta teisė link akcijos Vokietijoje, o gal pridėsimas nuš vakė ir link Lietuvos, nes buvo aiškių žinių, jog Londone išnaujo bus svarstomas Lietuvos pripažinimo klausimas ir net buvo patariamai lietuviams tą klausimą išnaujo Londono konferencijoje pakelti, bet kuomet jis buvo pakeltas, tai staiga paaikšėjo, jog buk tas klausimas neturis daug svarbos, jog jį reikia atidėti ir jis buvo atidėtas.

Lietuvos Informacijų Biuras.
18-IV-1921 m.

Lietuvos Atstovybės OFISŲ ADRESŲ PERMAINA.

Nuo balandžio 15-tos dienos Lietuvos Atstovybės ofisas New Yorke tapo perkeltas kiton vieton, butent netoli tik per gatvę nuo buvusios vietos į Penn. Terminal Building ant 3 lubų, No. 311-12, ant kampo 31-os gatvės ir 7-tos Avenue ir dabartinis jo adresas yra toksai:

Representative of Lithuania,
370 — 7th Ave.,
New York City.

Šiame ofise yra įrengta:

1) Lietuvos Paskolos Skyrius, kuriame parduodami Lietuvos Laisvės Paskolos bonai ir susizionoma šiuo reikalu su visomis paskolos stotimis, įvairiomis draugijomis ir atskirais žmonėmis.

2) Piniginės Pašalpos Skyrius dėl persiuntimo Lietuon čekiais su savo kurierais piniginės pašalpos nukentėjusiems nuo karo ir šiaip giminėms, arba skubiuose atsilikimuose kablegramais.

3) Anuk Skyrius, kuriame priimamos, pakvitavojamos ir pristamos Lietuon Amerikos lietuvių aukos: Lietuvos Valstybės išdui, Lietuvos Gynimo komitetui, Lietuvos Šauliams, Lietuvos (Seka ant 5 pusl).

A. L. T. S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į
A. L. T. SANDARĄ.

Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.: Šermukšnis J., Marmokas Pov., Andriunas J., Takoraitis Ant., Jonuška P., Palekevičius P., Daugiminskis T., Petrauskas S.

Prie 42 kp., Philadelphia, Pa.: A. Simauskis, A. Paliackas, Edvardas Plura.

Prie 59 kp., Thompsonville, Conn.:

Jurgis Janulevičius.

PRANESIMAS.

Kai kurių prenumeratos Lietuvos pasibaigė, ir laikraščio siuntimą sulaikėme. Taipgi kai kurių kuopų po kelis narius yra atsilikę su mokestimis, taigi, gerbiamieji, stengkitės koveikliausiai užsimokėti, nes dėlei brangių iškaščių busime priversti laikraštį sulaikyti.

K. J. PAULAUSKAS.

PHILADELPHIA, PA. Sandariečiams.

Paskutiniiais laikais buvo pasklidę gandai ir prisistūti mums skundai ant A. Abromavičiaus už nepridavimą kuopos pinigų. Vienok šiomis dienomis gavome \$5.25 nuo p. Abromavičiaus ir pradėsim siuntinėti laikraštį šioms ypatoms: vienam mėnesiui — A. Baubonis, J. Navickas, V. Vaitekaitis; dviem mėnesiams — T. Dambrauskutė, J. Perecigis, M. Lusas; keturiems mėnesiams — A. Daukas, A. Abromavičius, J. A. Chimes. Meldžiu minėtų ypatų koveikliausiai susišaukti susirinkimą ir užbaigti visus reikalus galutinam kuopos sutvarkymui.

K. J. PAULAUSKAS,
Sandaros Adm.

PRANESIMAS.

N. A. Sandariečiams.

Praslinkus žiemos sezonui, sykiu praėjo ir visas mūsų užsibrėžtas žiemos laiko programos. Dabar artinasi vasaros sezonas, prie kurio taipgi reikia prisirengti, kad naudingai galima būtų suvartoti organizacijos ir visuomenės nauda. Su tuo tikslu yra šaukiamas visos Naujos Anglijos sandariečių suvažiavimas nedėlioje gegužio 1 dieną, 1921, 12:30 po pietų, 327 E St., So. Boston'e.

N. A. Apskr. Sekr.,
Kaz. Sidabras.

SANDARA IR TIKĖJIMAS.

Skaitant klerikalų laikraščius, kurie neva prisidengia katalikų tės skraistėmis, ir neva vadovaudamiesi Kristaus mokslu, iš kurio šiandieji jie daro puikų biznį, tenka patėmyti primetimą Sandarai, buk Sandara tai, yra grivovikė katalikiško tikėjimo, buk jos pastangos esančios, kad tik išplėsti iš tikinčio žmogaus krutinės jo įsitikinimo jausmus. Gį lietuvis katalikas, darbo žmogus, neturėjęs progos arčiau susipažinti su Sandara ir jos idealais, beskaitydamas tokius "informavimus," kartais ir pamano, jog Sandara yra negerų žmonių grupė, nuo kurios reikia šalintis, vienok pažvelgę į tikrą dalykų stovį atrasime visai ką kitą. Mes aiškiai pamatysime, jog Sandaros nėra jokia nusistatymo prieš katalikišką tikėjimą, jai nerupi kas į ką tiki arba netiki, nes tai yra kiekvieno privatiškas dalykas. Sandara net ir savo principuose yra pasibriežusi: Jeigu nori tikėti, tikiek, tik žiūrėk kad tavo darbai būtų geri. Jeigu nenori tikėti, netiekė, tik žiūrėk, kad tavo darbai būtų geri. Va tai tie žodžiai aiškiai mums parodo, kaip mūsų klerikalai, kunigai begėdiškai meluoja, norėdami lietuvi

kataliką palaikyti tamsybėje, kad jis nepradėtų protauti, kad nepamatytų tų visų žulikyčių, kuriomis iki šiolei jis buvo suvadžiojamas. Jie kas sąvaitė iš sakyklos ir bažnytinuose sklepuose vieton skelbti Kristaus mokslą ir dorą, pašvenčia ligas valandas tamsinymui žmonių, kad sukirsiti juos prieš jiems nepatinkamus, kurie permatydami teisingai pastebi jų nešvarius darbus.

Taigi kodel taip yra daroma? Nejaugi dar mums nepakako tos diktatūros ir varžymo mūsų kultūrų minčių? Juk, rodos, šiandien gyvename progreso gadyneje, nes šiandien mūsų sena Tėvynė Lietuva pradėjo savistovij, laisvą gyvenimą. Šiandien yra laikas kiekvienam pradėti protauti, suprasti gyvenimą — kas jame yra gero ir blogo. Šiandien yra laikas pradėti vadovautis savo protu ir suprasti, kas dirba teisingai darba, o kas vadovaujasi visokiomis neteisėybėmis. Taigi, brolau ir sesute, lietuvi! turėdamas liuosą laiko valandėlę pamastyk rimtai, keno esi vadovaujamas, ir kur likais nuvestas? Ar esi eilėje tų žmonių, kurie drąsiai žengia tiesiu demokratijos vieškeliu į Laisvą mūsų Tėvynę, ar eilėje tų, kurie eidami vingiuotais šuntakiais, daugiau rupinasi savais interesais, negu Lietuvos reikalais? Rimtai pamastyk aiškiai pamatysi, jog toji žmonių grupė, kuri dirba tikrą Tėvynės darbą, tai yra A. L. T. Sandara. O tie, kurie slapstos po visokiomis skraistėmis, yra mūsų kunigija, kuri už tavo sunkiai užpraktuotus centus stengiasi tave palaikyti tamsybėje.

Tad pasirink sau vieną iš jų ir stok eilėn tų, kurie tau yra geresni. Kurie tau malonesni: ar tie, kurie tave stengiasi sulaikyti nuo protavimo, ir nori, kad tu gyventum svetimu protu? ar tie, kurie tave šaukia prie susipratimo ir nori, kad tu pradėtum gyventi ir vadovauties savo protu, ir aiškiai suprastum, kas yra gera, kas bloga. Tad pamastyk, brolau!

K. J. PAULAUSKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

Iš A. L. T. S. Kp. Veikimo.

PHILADELPHIA, PA.

Sandariečiams Prakalbos Seksi. Komunistai į Ožio ragą Sukimšti.

Pasidarbavimu A. L. T. S. 42 k. balandžio 10 d. šių metų, 2-ą v. po pietų Lietuvių Tautinėje Svetainėje tapo surengtos prakalbos gerb. A. J. Gotautui, nežiurint, kad visoki gaivalėliai su "raudonais kailiais" bandė darbą trukdyti, net, kaip vėliaus sužinota, kai kurie komunistų vadovai, nusiduodami katalikais, bėgę klebono prašyti, kad sulaukėtų plakatų dalintojus, prižadėdami būti gerais katalikais ir dar daugiau į "Darbininką" šmeižtų rašinėti, kad tik gavus ant savo pastatyti. Klebonas, gal but norėdamas daugiau katalikų padaryti, išlupo vienam dalintojui plakatus iš rankų. Vienok prakalbos pavyko.

Publikos prisirinko gana apsičiai. Kalbėtojas savo užduotį atliko puikiai. Plačiai išaiškino Sandaros principus, prie ko Sandara eina, ragino kiekvieną stot į šią organizaciją, kuri yra padariusi bloką Lietuvoje su Valstiečių Sąjunga ir t. t. Paskiaus kalbėjo apie Lietuvą, ragindamas visus dirbti iš vieno, nenuleisti rankų tol, kol priešai iš Lietuvos bus išvysti ir t. t. Visos kalbos negalima čia išdė-

tyti, bet tiek galiu pažymėti, kad prakalba buvo žingėidi ir įspūdinga.

Pasibaigus prakalbai, kalbėtojas užreikšė, kad kurie norės prisirašyti, gali dabar, ir nūlėpęs nuo estrados ejo narius užrašinėti. Tik vienas komunistas, A. Bendoravičius, kaip pilypas iš kanapių, kaip šoks prie kalbėtojo su kumščia, duok jam klausimą statyti kogreičiausiai. "Negramotnas" Pranaitis rėkia visą gerklę: "duok, o kad ne, tai mes tau parodysime." Ir kaip pradėjo visi rėkti ant karto komunistų organizatoriai, kaip tai: Pranaitis, Bendoravičius, Vogonis, Lukas, Sirutis ir kiti — maniau, kal jų gerklės plis būrėkiant. Kalbėtojas sako: "jeigu norite klausimus duoti, tai parašykite ant korėikių, pasirašykite vardą, o aš su mielu noru atsakinėsiu kiekvienam." Kaip pradės vėl ant kart rėkti visi komunistų organizatoriai: "kad mes rašyti nemokame, mes negramotni, mes norime klausimą žodžiu duoti, čia mūsų svetainė, ko tu čia mus mokini! Vyrai, Trockio diktatura!" — užkomandavo negramotnas Vogonis. Rėkia visi ant syk, kaip avinai. Tik žiurau su kumščiomis, dantis grieždami, prie kalbėtojo: duok jiems ko greičiausiai klausymą statyti. Kalbėtojas stovi ir šyposi, mato, kad avinų burys; paskui sako: "Vyrai! susivaldykite! Kaip aš galiu atsakyti, kuomet visi ant kart rėkiate ir nė vienas nepasakote, ko jus norite." Na, ir gerbiamieji skaitytojai įsivaizdinkite sau. Toksai Pranaitis, Vogonis, Bendoravičius, Lukas ir kažkoks iš "Laisvės" abazo ir dar keletas su kumščiomis visi rėkia vienu balsu: "Trockio diktaturą panaudot!" ir gana. O tasai iš "Laisvės" abazo perstato save kalbėtoju, liepia visiems balsuoti, visai pirmininko neklausdamas, ar jisai su tuom sutiks, ar ne, esą, jeigu nebalso susirinkimas, tai jisai savo diktaturą panaudos, dvi kumštis iškėlęs aukštyn. Vienas vėl iš kampos rėkia: "Neužmiršk, ką Ameromuks įsakė!" Šale jo sėdėdamas kaip duos jam į kuprą: "Ty, lėk, kvailj, neišduok mūsų vadus!"

Tame tarpe, girdžiu, tos svetainės prezidentas Lukoševičius liepia triukšmadariams nutilti, esą, čia ne diskusijos, bet prakalbos ir jeigu kas pasisamdo svetainę ir užsimoka, turi pilną tiesą daryti joje, kas tik patinka. Jeigu kam netinka, lai apleidžia šias prakalbas ir nekelt riksmą, kas darbininkams visai nepatinka. Tik Vogonis su Bendoravičium kaip suriks: "Sėsk, tu durniau! čia mes memberiai, čia mūsų svetainė, nelauk, kol savo kumštį panaudosime." — "O, tai tau, brolyti, devintainėis su komunistų vadovais" — pamaniau sau. Jeigu jau riksmą kelia ten, kur niekas juos nekliudė, kur ramiai viskas svarstoma, ir jie ten įlindę neduoda laisvą kitiems mintis išreikšti, triukšmą kelia. Vadinasi, jeigu ne komunistas, tai užmušk ir gana. Na, ir jeigu ne policistas, tai tie "laisvės skelbėjai" ir didvyriai, kaip jie save vadina, — taip, gražiai būtų kraują pralieję nekaltų darbininkų, kurie ne su jais eina, tuomet būtų galėję didžiuotis savo kruvinomis rankomis savo "gražiais darbais." Ar tai komunistas, tai laisvė?

Dabar visi Philadelphiaus lietuvių pamatė, kuo komunistai yra ir kokia jų laisvė. Kad jau net garsus komunistas A. Švelnikis, (kuris dabar važiuoja Lietuvoje) jau net ir tas pasipiktino ir pranėsė vienam sandariečiui, kad ta pati "laisvės skelbėjų" "gengė", keta į Richmondą dalį eit riksmą kelt. Mat ten savo nedasiekę mano, kad čion pasiseks.

Taipgi gerai žinomas philadelphiečiams gerb. J. Zuikis, tos svetainės finansų raštininkas, pasipiktinęs tokiu komunistų pasielgimu, sako: "Jeigu jau Sovietų Rusijoje tokia laisvė ir darbininkų diktatura, kaip kad čia jie daro, na, tai, brolyčiai, neilgai gyvuos. Nieko tas kalbėtojas neužgavo, ir žiūrėkite, ką jie čia nori padaryti."

Tiek jau komunistėliai įsisiubavo, kad jokių budu nebuvo galima numalsinti. Tasai iš "Laisvės" abazo perstatė save kalbėtoju atsisistojo šale estrados ir pradėjo aiškinti Sovietų diktaturą. Tuo tarpu atėjo du policistai, tai mūsų komunistas iš "Laisvės" tik liapt ir užsiciaupė, kaip oisteris. Policistas paklausė jo, ar turi permitą, jei nori kalbėti? Atsakė, kad ne. Tuomet policistai liepė komunistėliams iš "Laisvės" išsinešdinti, nekeiti riksmo, jeigu neturi permito. Na ir įsivaizdinkite, gerb. skaitytojai, je pradėjo skųst policistams, kad sandariečiai kolektą darė. (O mat mūsų mieste nedėlioje kolektos daryti negalima). Sandariečiai užklause, ar jie gali prisiegs? Sako — taip. Tuomet sandariečiai paprasė, kad eitų į policijos stotį ir lai ten prisiekia, kad mes darėme kolektą, o sandariečiai prisieksime, kad jus meluojate, Paskui, žiurime, "laisvės skelbėjai" tik dumia laukan, nieko nepešė. Policistai užklause sandariečių, ar daleis, kad tuos triukšmadarius nusivestų. Sandariečiai atsakė, kad nenori savo švarias rankas į purvą įkišti, tai būtų perprasta, su tokiais gaivalėliais užsiimdinėti, kurie ne protu, bet upu ir kumščia vaduojasi. Policistai patarė nepraleist, esą, yra dar laiko. Įsivaizdinkite, gerb. skaitytojai, tuos "laisvės skelbėjus": su kumščia ir riksmu nori save diktatoriais padaryti!

Pasibaigus triukšmui, prisirašė keturi nariai prie Sandaros.

Tą pačią dieną antros prakalbos įvyko Richmondo dalyje, Lietuvių Muzikališkoje svetainėje, 6-tą val. po pietų. Gerb. A. J. Gotautas ir čia savo užduotį atliko puikiai. Kalbėjo net dvejais atvejais. Prie 42 kp. prisirašė trys nauji nariai, aukų susirinkta \$12.42, literatūros parduota už \$6.00.

Pertraukoje kalbėjo gerb. A. Grinius. Išnešta rezolucija protestuojanti prieš Steigiamąjį Seimo Žemės Reformų komisijos tarimą kas link dvarininkų žemių išpirkimo (žiūrėk "Lietuvos Ukininko" No. 11). Rezolucija bus pasiūsta, Steigiamajam Seimui, Ministerijų Kabinetai, Lietuvos Atstovybei Amerikoje ir laikraščiams.

Philadelphietė.

PADEKA A. L. T. S. 9-tai

KUOPAI.

Lietuvių Moterų Globos

Komitetas

VALDYBA.

No. 222.

Kaunas, Sausio m. 24, 1921 m. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 9-ai Kuopai, Cambridge, Mass.

Gerbiamieji Tamstos:—

Lietuvių Moterų Globos Komiteto Valdyba, konstatuodama faktą gavimo 3,000 auks. mūsų našlaičiams Kaldėdų dovanai, reiškia širdingiausių ačiū už atmintį mūsų maziūčių.

Valdyba reiškia gilios padėkos žodį aukų rinkėjams gerbiamiems: J. Janeliunui, R. Jehkunui, J. Neurai; Siutimo Komisijai gerbiamiesiems: J. Versecui ir V. A. Visminui, taipogi ir aukotojams.

Valdyba negali nepaminėti ir neišreikšti savo padėkos ir dėkingumo A. L. T. S. 9 kuopai, kurios nariai jau ne pirmą syk

aukoko mūsų vaikučiams - našlaičiams.

Kartu su šiuo pajamų orderį sumoje 3,000 auks.

Pirmininkė,

D. Slezevičienė.

Sekretorė,

B. Grigaitytė.

SUSIRINKIMAI

TORRINGTON, CONN.

A. L. T. Sandaros 71 kp. susirinkimas bus nedėlioje, balandžio 24 d., 1921 m., 2 val. po pietų, 139 Culvert gatvė (St.). Garbūs sandariečiai ir sandariečės! Malonėkite atsilankyti į susirinkimą. A. Grigaliunas.

Dar Vienas Špokas į Kilpas įlindo.

Buvau rašęs "Sandaros" 10-tam numeryje apie Joną Kačerauską, užmušėją Marės Čerchavario 2-ą d., 1921, Milford'e, Conn. Dariau tą dėlei klaidingų informacijų, paleistų Bridgeporto korespondento "Darbininko" num. 20-me. Manydamas, kad to viso pakaks aš nesigilinau į smulkesnį minimo J. K. gyvenimo bėgi taisy laikais, kuriais jį (J. K-ą) pažinojau, nes maniau, kad tai nėra verta. Vienok "Darbininko" redakcijos patalpinta korespondencija iš New Britain'o parašyta p. Vinco Vaznio, verčia dar šį bei tą pridėti kaip prie J. K-ko buitės, taip ir prie paties p. V. Vaznio liogikos. Tame Vaznio straipsnyje faktų nėra. Norėta viskas paremti katalikiškumu, gi skaitant taip neatrodo. Svarbiausi p. V. Vaznio prirodymai, butent: "kad jis V. V. per kelis metus su J. Kač. gulėjęs, ir J. K. nei rytą, nei vakarą poterių nekaltėjęs. Škaplierių nei rožančiaus neturėjo, į bažnyčią neėjęs, čiugumą, kai karvė maumodavo." Tai šitoki, maždaug, argumentai duodami yra žmogaus, kurs nori priparodyti, kad kas mano buvo rašyta, tai buvo "begėdiškas melas," "veidmainystė," kad aš (V. A.) "smegenų neturįs" etc. Visai katalikiškai skamba! Na, jeigu tokius argumentus priimti, kaip neturėjimas rožančiaus, tai kaip apie tą žydėlį, kurs gyveno kitados tarp Lafayette St., ir St. Mary's bažnyčios, kurs pardavinėjo tabaką, ir pundas rožančių ir dievui stovėdavo lange? Pagal p. V. Vaznį, tai turėtų būti katalikas. Apie poterių ir-gi galėjo kalbėti, galėjo nekaltėti. Juk jeigu aš poterių kalbu Dievui, tai reikalo nėra, kad koks Vaznis juos girdėtų. (Pats faktas, kad p. Vaznis gulėjo drauge su Kačerausku, rodo, kad K. buvo katalikas. Juk su "bedievii" kunigai netik nevelytų gulėt vienoje lovoje, bet ir tuose pačiuose namuose draustų laikyti. Red.)

But ve kur špokas į kilpas įlindo! P-nas V. Vaznis sako: Kad Jonas Kačerauskas prie katalikiškų draugijų neprigulėjo, išpažinties nėjo, etc. Aš paklausčiau V. V., kas yra šv. Kazimiero: katalikiška draugija, ar ne? Juk da 1913 met. buvo katalikiška ir J. K. buvo jos nariu; jis tą sakė man ir tą sakė savo gyneju Ford'ui. Kas gi yra 34 kuopos Susiv. Liet. Amerikoje nariai, kuriuos kuopos nariu buvo A. A. Kun. J. Žebrius ir J. Kačerauskas, kurio geg. 27, š. m. kartvėš laukia? Iš ko-gi susideda šv. Andriejaus ar šv. Juozapo neatmėnu (jei neteisėybė, atleiskite!), juk tai vis iš lietuvių katalikų! Ir kaip pats J. K. prie liudininko man sakės, esąs būvęs nariu. Kas link išpažinties, kad J. Kačerauskas ejo, aš turiu liudininkų, kad ejo, bet ne p. V. Vaznį. New Britain'e. Prie pabaigos p. V. Vaznis ve. ka

prideda: Begėdis V. Alksninis (kodel begėdis, jeigu tiesa? V. A.) rašo, kad velykose matęs J. Kač. prie Kristaus grabo. Na, juk kalėdose ir velykose laisvamaniai ateina į bažnyčią, ir pats Alksninis juk yra laisvamanis, neina į bažnyčią, o velykose nuėjo ir matė Joną Kačerauską. Taigi, taigi: Pamačiau ir dabar Vazniui tik nervus suerzinau. Bet aš manau, kad ar nebus čion tik: "vagie, kepurė dega!" t. y., jeigu tau, brolau; Alksninis pasimatė bažnyčioje tik velykose ir kalėdomė, tai aš draugiškai patariu: apsižiūrėk, p. Vazni, bene pas tamstą yra muterkė kur nors atsiliuosavus. Aš tikiu, kad pakaks kalbėti apie žmogų, kuris nėra užsitarnavęs nieko gero, už ką jį galima būtų publikuoti, vienok verta prisiminti, kad žmonės, kurie jiesko pretenzijų būti pavyzdiniai katalikai, kaip, kad p. V. Vaznis šiūom atveju, vis dar tiki, kad jeigu Jonas Kačerauskas būtų buvęs tokio tipo katalikas, kaip Vincas Vaznis, tokia katastrofa su J. K. nebutų atsitikus.

Dar kitam "Darbininko" num. tas pats Vaznis pamatuoja kaip blogą (silpną) kuolelį Kačerausko kopečiose, tai "Keleivio" skaitymą. Na, o ką sakysi, p. Vazni, apie tuos, kurie bažnyčioje dešir tukus renka ir "Keleivį" skaito? Br... Verčiau pamislyt, kad tokių nėra.

Visus žodžius, kuriuos p. Vaznis taip rupestingai sugalvojo, kaip tai: "besmegenių", "veidmainių", "begėdžių", kuriais taip rupestingai savo rašinėlį sustatė mano vardą minėdamas, aš gražinu atgal jų autoriui.

V. ALKSNINIS.

10.IV.'21.

"ELTOS" ŽINIOS.

TALINAS, III. 3. Estų telegramų agentura "Eta" praneša, kad Estija pripažino Lietuvą de jure.

KOPENHAGA, III. 3. Musų tam tikro korespondento pranešimu, Danuose galutinai susiorganizavo komitetas Lietuvai šelpti, kuriame dalyvauja žymių dany, kaip Danų Mokslo Draugijos Pirmininkas Wilhelm Tacsens, kuris yra komiteto pirmininkas, Karaliaus Ukio Institutu Direktoris, prof. H. O. G. Fllinger, Komiteto Vice-Pirmininkas, Banko Direktorius Chr. Eabricius, Komiteto išdininkas, Advokatas Egholm, Komiteto sekretorius ir visa eilė kitų dany mokslininkų pramoninkų, rašytojų. Paskutiniu metu naujai įstojo į komitetą žymių pramoninkų. Komitetas įdėjo 9 Kopenhagos žymesniuose laikraščiuose atsišaukima "Gelbėk Lietuvą!", kuriame, pabriežęs, kad Lietuvoje vargas nei kiek nemažesnis, negu kituose nurokaro nukentėjusiose, dany šelpiamuose kraštuose, kviečia savo tautiečius nuteikti aukų ir Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

KLAIPEDA, III. 3. Klaipėdos miesto lietuvių susivienijimo draugija vasario 16 d. atsiuntė Lietuvos Karo Atstovui Klaipėdoje kapitonui Dymšai šį pasiukinimą:

"Klaipėdos mieste lietuvių susivienijimas sveikina garbinus mūsų Lietuvos Tėvynės veikėjus, sulaukus trejų metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių.

Jausdami bendrai visus jos likimo džiaugsmus bei vargus, linkime laimingos ateities bei maloninigo Dievo palaiminimo. Nuširdžiai prašome š/mūsų linkėjimą pranešti Lietuvos valdžiai."

Iš Miko Petrausko Dienyno

Rugpjūtės 31 d. Tai pereitą naktį, po ištisų 15 metų, abu mūsų broliai susitikome ir išmėgojome po vienu stogu. Rytas ir visa diena — buvo gražu. Susitikime Keistųjų Šliupa, tik-ką grįžusi iš Vilniaus — sako jis — važiuokim Vilniun. Aš pasakiau, kad mes rengiamės net už Vilniaus, tėvyškėn; ir Vilniuje žadame duot koncertą. Užgirdau, kad inžinierius Steponas Kairys važiuoja Vilniun, paprašiau jį išpildyti, kas man reikalinga su-lyg koncerto rengimo. Kairys apsiėmė padaryti koncertui pradžią. Vilniui važiuojame trjse: Mikas ir Kipras Petrauskai ir Antanas Sodeika. Rugsėjo 5 Vilniuje bus koncertas.

Dienos laiku susitikome daug mūsų draugų, Kipro draugų ir bendrų draugų. Sutarėme "Versaliuje" bendrai papiepti. Buvo per pietus susirinkę: J. Vaitėkunas, J. Sruoga, S. Kairys, Dr. Alekna, Dr. Šliuputė, kapi-tonas Dočkus, Dr. Ingelevičius, B. Balutis, J. Steponauskas, A. Sodeika ir broliai Petrauskai, — tai tik tiek tuo tarps. Buvo kalbėta Rusija - bolševikai, lenkai-ėdikai ir abelna Lietuvos padė-tis. Čia buvo susirinkę žmonės, kaip kad Balutis, Kairys, Alek-na, Vaitėkunas, Dočkus, Ingelevičius, kurie — tiesą sakant — kiti buvo patys aukščiausiose sferose, nesustoję nei dabar bet tame sukuryje, kiti veikia in-tensyviai ir šiuo laiku, — tad jau pasidarė begalo įdomu klausyti kalbos apie vystymąsi Lie-tuvos padėties. Pradėta vėliau kelti reikalą ir koncertų bei te-atrą Lietuvoje. Kiti būtina norėjo pradėti koncertus nuo Kau-no, bet kad jau Vilniuje, kaip istorinėje sostinėje, buvo jau koncertas paskelbtas, tai nebuvo kas daryti, nepatogu buvo mai-nyti.

Vakare nuėjau su Kipru dar-žan, ten jis rado kaip ir sueigą įkaitos savo draugų ir jų tarpe kiti mano seni draugai. Apsė-dome stalus ir ten kiekvienas jų pasakojo ką-noss apie "Sovietskuju Vlast." Kiekvienas turėjo Rusijos pinigų ir tai vis tukstan-čius. Feterauskas man rodo bolševikų pinigus ir paėmęs penktukstantinę rublių sako: — reikia tokia mokėt dvi ir pusę už svarą sviesto, bet ir tai sviesto sunku gauti. — Aš pasijuokiau: kam jūs giedojo difiranbus apie tai, kad prakeikto raugo daugiau nereikės, pinigui pražutis, o dabar jų vartojate begales ir gal dar daugiau vartosite. Jis nusijuokė ir pasakė: nu...

Sugrįžę namon, susėdome su Kipru du-vieniu ir kalbėjome koncertų, teatrų, operos ir sym-fonijos dalykus. Kipras dar ne-gali suprasti, kad jis Lietuvoje, — jis vis sako: "to ir to reikia tiek ir tiek, o dar to šitiek." Gerai, sakau. O ar tu žinai, kur to tiek, o to šitiek čia padėto. Jis sako, kad tai reikia. Sakau: reikalas — vienas dalykas, turėjimas to viso — antras, — Rusijoje budamas kartais norėjai ir baltos duonos, bet ar gaudavai? Tai buvo mūsų kaip ir uvertura prie kalbos. Pasakiau Kiprui, kad jeigu Rusijoje dar buvo galima ir dabar ką-nors turėti, tai pasidėkavojant tiems laikams, kuomet dailė bu-vo rankose žinovų, tai sena pra-arta vagu duoda ten paraleles ir kitoms vagoms arti — tad dar laikosi. Mes, lietuviai, turime daryti iš nieko, tai kaip tu ma-nai tą vykdyti. Tada jis pasarė, kad jis tų dalykų nedaręs, kad ką - nors tvėrus, kas jo sfe-ron neįeina. Jis žinąs, kaip dai-nuoti, žinąs, ko jam reikia sce-nojės, ir kaip tas turi būti, ir ži-nąs dirigenta, — o daugiau kiti

dalykai jam turi būti, nes jam buvę taip žadėta. Žinoma, ža-dėta buvo, bet žadėjusis tokių dalykų nežino, kas reikalinga operai ir todėl jis ir-gi savo pa-žadėjime nėra kaltas; reikia pa-čiam tuos dalykus svarstyti ir žadanciam reikia parodyti daly-kus išglaudėliuoti. Priėjome prie konkluzijos manosios: kad reikia pradėti dirbti, o dar-bas priaugis daugiau pajėgų, pajėgos ištaisys reikmenas ir to viso apstumas gims. Tiesa, latviai ir estai operai assignavo iš krašto po gerai sumai pinigų ir dabar veikiama. Lietuvių valdžia juk ir-gi yra padengusi teatro deficitą, tai jau ir-gi ne-ia peiktinas dalykas.

Apie abelną gyvenimą Rusijo-je pakalbėjome vieni sau ir sau paliekame. Aš pasakysiu, kad aš žmones myliu, mizantropu neesu, tai man gaila Rusijos biednuomenės ir liaudies. Komisarai ten gyvena puikiai. Ru-sijoje tik kariuomenė ir kami-sarai. Sudėtis jų tokia: 999 raudonarmiečiai ir vienas žydas — kariuomenė; o sovietų: 999 žydai ir vienas raudonarmietis ir rusas, — anekdotas be hiper-bolos.

Rugsėjo 2, Vilnius. Dienynas bus paires, nes kelionė to atlikt neleidžia. Atvažiuovome Vilniun iš rugsėjo 1 į 2 d. Vil-niuje karės padėtis ir valia vaik-ščioti iki 9 v. vakare. Nuėjau pas stoties komendantą ir savo vardu gavau net septyniems sa-vo draugams ir sakeleiviams pa-sus. Nuėjome miestan. Aš sus-tojau tą nakt pas dailininką Zmudzinavičių, o broliis Kipras, Sodeika ir kiti — pas prof. K. Šliupą. Antroje dienoje, mes, artistai, užėmėme sąų vietą ku-nigės Oginskienės namuose (Mūsų užimti namai istoriški tuomi, kač tuose jau kambariuo-se, kur mes dabar, gyveno Os-ka-ras laike karės, o apatiniai kambariai gal bus dabar užimti Lietuvių Konservatorijai.

Koncertui leidimas gauts tik dėlei trumpo laiko ir del karo padėties koncerto rengimas yra apsunkintas daugiau, negu kad paprastai, nes kiekvieną rašinį reikia duot komendanturon per-tikrinti: programą, afišas ir t. t. Prof. Keistutis Šliupas kon-lerito reikaluose labai užintere-suotas, tai jo pagelba mums la-bai naudinga.

Vilniuje ramu. Žmonės pra-deda savąjį paprastą gyvenimą. Pragyvenimas Vilniuje kur-kas brangesnis, negu Kaune, bet jau dabar maisto daugiau ir daugiau privežama nuo Kauo pusės. Lenkiškųjų vadovų Vilniuje veik neliko, visi pabėgo. Prie lietuvių valdžios čia sau gyvena visi liuosai, tik privalo užsire-gistruoti. Yra likusių bolševikų -kareivių ir jie sau liuosai vaik-ščioja — jie atsiliko nuo armijos ir užsiregistravę sau gyvena, pakol juos rusai pasiims.

Žydai rodo lietuviams prie-lankumą, jie, rodos, daugiausiai įniršę ant lenkų, — bet ir yra už ką: daug žydų korė ir šaudė, ir šaudė su kaltais nekaltųjų daugybę.

Rugsėjo 3. Vilniaus gyvenima-nas pradeda jau įeiti savo tin-kamon gyvenimui vagon: krau-tuvės atidaro ir languose pradė-di š-tą matyti pardavimui. Pra-deda jau ir teatrai veikti. Len-ku teatrą veikia su dideliu pa-sistengimu, rusų teatras stato komedijas ir operettes ir mes, lietuviai, duodame pirmutinį koncertą nedėlioje rugsėjo 5 d.

Broliis Kipras susitiko Vilni-uje vieną žmogų, kurį matė ati-mant nuo bolševikų apie Vileiką. Kipras, važiuodamas įkaičioje, Vileikoje buvo sustabdytas —

sustabdė jų ešaloną. Po tulo lai-ko mato, kad čia kas nepaprasto pasidarė, nes didelis ir nepa-prastas bolševikų nerviškas, bė-giojimas po jų vagonus pasida-rė, ir pamatė jau visai kitokius kareivius. Iš vagonų jie iškišė galvas paklausė, kas jie? Sako — lietuviai! Jų visas ešalonas ir pradėjęs jau šaukti — "valio Lietuva." Girdi, po suiručių, kad Lietuvos karininkai ir ka-reiviai laiko apstoje civilių žmo-nių būrį, o tie civiliai rėkia — "da zdravstvujet Litva!" (Bus Daugiau).

Atsakimas į Užmetinė-jimus ir Paaškinimai.

LIETUVOS PILIEČIŲ SAJUN-GOS VYRIAUSIOS VAL-DYBOS PRANEŠIMAS NO. 11.

Agitacija prieš L. P. Sąjungą ir Skleidžiamai prie ją Užmetimai. Manchester, N. H., L. P. Są-jungos skyriaus raštininkas, iš kovo 20, 1921 m. praneša Vy-riausiai Valdybai, kad "Naujai susitvėrusį skyrių pradėjo at-kuoti kunigai, atvykdami ir savo kalbose pastatydami L.P. Sąjun-gą pro-lenkiška. Praėjusią ne-dėlią kalbėjo čia iš So. Boston'o A.Kneizis, tai tiek neteisybės ant L. P. Sąjungos priešnekejo ir ant L. Misijos, kad mūsų publika taip sumaišė, kad dabar ji nebe-žino ko ir beklaupti."

Mes, šiuomi, pareiškiame, jo-gei įtarimas L. P. Sąjungos "pro-lenkiška" yra nešvari me-lagystė. Užtikrinam, jogei do-ri ir praklinus lietuviai, neturin-ti blogų norų, šitokios mela-gystės, mūsų visuomenei ne-skelbtų. L. P. Sąjunga savo tikslu turi "rupinimosi Ameri-kos lietuvių, kaip Lietuvos pi-liečių reikalais ir remti Lietu-vos Valstybę." Ir L. P. Sąjun-ga, budama "visuomenės orga-nizacija", prie šių tikslų eidama, "veikia kontakte ir sutartinai su Lietuvos Respublikos Atstovybe Amerikoje."

Mes statome čia porą klau-simų: Ar "rupinimosi Amerikos lietuvių, kaip Lietuvos piliečių reikalais" ir rėmimas Lietu-vos Valstybės" gali būti "pro-lenki-ku" tikslu ir darbu?

Ar L. P. Sąjunga gali būti "pro-lenkiška" už tai, kad ji "veikia kontakte ir sutartinai su Lietuvos Respublikos Atsto-vybe Amerikoje?"

Ar L. P. Sąjunga gali būti šmeizta ir diskredituoja tik del to, kad yra visuomenės orga-nizacija ir del to, kad piliety-bės idealą - obalsį skleidžia a-belnai, o Lietuvos pilietybę ypa-tingai?

Kiekvienas rimtas, sumanus ir doras lietuvis, į tuos klau-simus atsakys negatyviai. Ki-taip ir būti negali.

Štai paėmus pirmąjį klausimą, tuojuos mintį pagautas tas fak-tas, kad Amerikos lietuvių, kai-po Lietuvos piliečių reikalais, nebuvo kam rūpintis, kol lie-tuviai savo valstybės ir valdžios neturėjo. Ši laimė lietuvius, ne tik Amerikos, bet ir gyvenančius kitose šalyse, sutiko tik tuomet, kuomet Lietuva pasiskelbė savo nepriklausomybę ir įkurė savitą demokratišką valdžią. O pilie-tybė? Lietuviai jos neturėjo, nes budami po Rusijos, kiti po Vokietijos valdžiomis, buvo tik tų šalių pavaldiniais - vergais, bet ne piliečiais. Amerikos lie-tuviai gavo progos ir laimės pi-liečiais pasivadinti tik tuomet, kuomet jie išgyvenę tam tikrą laiką Amerikoje ir priradę tin-kamumo ypatybės, buvo priim-tais eilėn šios S. V. Demokra-tinės Respublikos piliečių. Tik šiuo budu buvo galima garbingą piliečio titulą įsigyti ir paveldi-niu, bei vergo titulą atsizadėti. Buvo ir bus laimė ir garbė kiek-vienam geram lietuviui vadintis

šios garbingos S. V. Respublikos piliečiu. Bet buti ir vadintis Lietuvos Piliečiu, lietuviai gavo progos tik nuo tos dienos, nuo kurios Lietuva pradėjo savitai valdytis. Negana dar to, kad nors Lietuva būtų neprigulmin-ga ir nors turėtų savitą valdžią, bet jeigu ją valdytų karalius — būtų monarkija, tai ir tuomet negalėtume vadintis Lietuvos pi-liečiais, o tik Lietuvos pavaldi-niais. Todėl ir bus aišku, kad "pro-lenkiška" esanti tik "Lietuva Nepri-gulmina, ir Demokratišne Res-publika, lietuviai turi ir turės laimę ir garbę vadintis Lietuvos piliečiais. Kad buti ir išlikti lie-tuviais — Lietuvos piliečiais, reikia neužmiršti apginti ir de-mokratinio valdymo pagrindo. Dabartinė Lietuvos valdžia kaip tik šį pagrindą tobulina ir gina, todėl ir L. P. Sąjunga, remda-ma šitokią Lietuvos valdžią ir valstybę, aišku, negali būti "pro-lenkiška".

Dabar pažvelkime į antrą klausimą. L. P. Sąjunga veikia kontakte ir sutartinai su Lie-tuvos Respublikos Atstovybe Ame-rikoje. Del ko taip daro? Aiš-ku turėtų būti kiekvienam lie-tuviui, kad tik del to, idant kovo-je su Lietuvos laisvės ir demo-kratybės priešais, but galima Lietuvos valstybei lengviaus at-silaikyti; del to, kad lietuvių pi-liečių reikalus būtų galima ge-riau ir tinkamiaus aprupinti, jų teises apginti. Lietuviai pi-liečiai turi žinoti, kad Lietuvos Respublikos Atstovybė Ame-rikoje rupinasi Lietuvos valsty-bės likimu ir Amerikos lietuvių, kaip Lietuvos piliečių reika-lais. Per tai L. P. Sąjunga, kai-po grynai visuomenės organiza-cija, veikiama kontakte ir su-tartinai su Lietuvos Respublikos Atstovybe, gelbėdama jai viso-kiuose visuomeniškuose žygiuo-se, atlieka praklinų darbą. Ir dabar bus aišku, kad L. P. Są-junga, tai bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos Atsto-vybe, negali būti "pro-lenkiš-ka."

Prie trečio klausimo ir pridėti, rodosi, nieko nereikėtų. Nes au-kiėjimas pilietybės abelnai, mu-ši visuomenėje, yra labai rim-tas ir praklinus darbas, o jau skleidimas, auklėjimas ir tobuli-nimas Lietuvos pilietybės ide-olu, tai kiekvieno lietuviu turėtų būti augštai gerbiamas ir ideali-zuojamas. Tai reta brangenybė lietuvių tautai, kuri amžiais svetimų paveldinystės ir vergi-jos jungą nešė. Ar gali todėl dorų, išmintingi ir teisingi lie-tuviai, už tai, kad pilietybės idealą skleidžia, L. P. Sąjungą šmeizti ir "pro-lenkiška" įtar-ti?

Ir spaudoje tenka matyti pa-rašiusį įtarimų, užmetinėjimų, priekaištų, etc. L. P. Sąjunga įtariama, esanti "partvyška". Atsakome: Neteisybė. Įtariama — "laisvamaniška." — Atsako-me: Tai šmeiztas.

Melagystė yra tai nedorybės davinis. Tie visi žmonės ir laik-raščiai, kurie melagingai L. P. Sąjungą įtaria ir šmeizta, pildo nedorą ir Lietuvos valstybei kenksmingą darbą.

Piliečiai! Jūsų yra pareiga tokius kalbėtojus klausiti, su koku tikslu jie tokius įtarimus daro ir del ko jie neteisingus šmeiztus prieš L. P. Sąjungą skleidžia. Reikalaukite iš jų do-kumentinių įtarimams prirody-mų. Jeigu to nesuteiks, tai Ju-sų pareiga yra jųjį pareiškimus rimtai ir teisingai surašyti ir pridėjus jų vardus paskelbti lie-tuvių spaudoje. Tai bus tin-kamas budas teisybės apgyni-mui.

Lietuvos Piliečių Sąjungos Vyriausia Valdyba. 162 W. 31st St., New York City. Kovo 26 d., 1921 m.

Dr. F. S. Zurwell.

SVEIKATOS SKYRIUS.

MAITINIMAS VAIKŲ.

Bernaiciai ir mergaitės, tarp aštuonių ir keturiolikos metų, išaikvoja daug energijos žaisda-mi ir augdami.

Pilni gyvumo, sveiki vaikai per dienas buna taip užimti, kad jie išaikvoja daugiausia energijos, negu jų gimdytojai.

Maistas judančiam kūdikiui, — tai gsolinas stumimui auto-mobilio.

Todėl veikliams vaikams re-ičia duoti tiek maisto, kaip su-augusiems.

All right, children, eikim to-liau.

Veiklus bernaiciai ir mergai-tės privalo valgyti nemažiau ke-turių sykių, kuomet tėvams tan-čiai ir trijų sykių į dieną p r- daug.

Pastaurizuotas, šviežias pienas turi būti sverbiausiu valgiu. Jei perstaurizuoto pieno negali-ma gauti, tai nors pavirkti pen-kias minutes, o tada jau valgy-ti. Kiekvienas berniukas ir mergaitė, kurie nori būti sveiki ir išaugti į sveikus vyrus ir mo-teris, privalo gerti nemažiau kvortos pieno, kas dien. Pienas talpina savyje visas reikalingo maisto kokibes. Pienas sutei-kia daug energijos, apsaugoją žarnas nuo betvarkės ir prašali-na daugybę įvairių nesmagumų.

Piene randasi įvairias reika-laujamo VITAMINO, be kurio metabolizmas nukentėtų.

Maistas neganėtinai turtin-gas vitamino pagimdo ligą BE-RIBERI, t. y. endeniška liga POLYNEURITIS arba uždegim-as kelių nervų. Vaikai iki 16 metų neprivalo gerti arbatos ir kavos. Arba ta ir kava turi vie-nokią veikmę ant sveikatos, kaip alkoholis.

Motinos, duokite vaikams pie-no, pieno ir pieno! Ant pusry-čių patartina vaikams duoti šviežių vaisių. Toliaus bliudelį avizinės košelės su pienu, vieną virytą kiaušini, duona su sviestu ir du stiklu pieno. Apie vie-nuoliką valandą duokite bliude-lį piene įtrupintos duonos arba "krekių". Pirmą valandą vėl užkandis: bliudelį triubos, tru-pintų vaisių ir stiklą pieno. Pie-tai galima atidėti vėliau. Pie-tams duokite smotelį jautienos ar žuvies nemažiaušį už motinos bei tėvo. Bulvės, sviestas, duo-na, žalios daržovės negalima už-miršti. Pienas bei coco pava-duoja suaugusių gerimą, butenį kavą ir arbatą. Valgyti reikia išvalios ir atsakančiai sukram-tyti. Tai svarbi tėvų užduotis.

GAUBTI PEČIAI.

Mokyklos kudičiai tarpe 10 ir 15 metų senumo vienas iš de-šimties turi gaubtus pečius ir įgruvusią krutinę. Toki kudi-čiai palikti Dievo valiai išauga netikusiais piliečiais kuniškai ir protiška. Jei viešos mokyklos būtų tokiomis, kokiomis turėtų būti, tai kuniškas lavinimas pra-šalėtų tokius nenormališkumus ir kudičiai išaugtų tiesus, tobuli. Didžiama mano, kad mokyklą, tai išimtinai proto lavinimui į-teiga. Prastą lavinimą proto, jei užmiršta lavyti kuną. Kaip kunas be proto, taip protas be kuno negali apsieiti.

Mokyklose kuprotos kedžių atlašos iškraipo kudičių figuras. Mokyklų tvarkytojai, neturėda-ri supratimo apie anatomiją, su-rimtai ir teisingai surašyti ir pridėjus jų vardus paskelbti lie-tuvių spaudoje. Tai bus tin-kamas budas teisybės apgyni-mui.

stovylos, bet kudiškis pritaikoma prie kedės.

Jei jus Petrukas bei Marytė auga su gaubtais pečiais, plas-ka krutine ir susilenkę, tai ne-lauk iki bus pervėlu atitaisyti pakleidas.

Žaidimas, mankštyjimas ge-riais pagelba kudičių svei-kam išaugimui. Pabėgioji-mas, išsivartymas kambaryje ryte ir vaakre labai gera del vai-ku. Kiekvienas kudiškis mėgsta pamėgdžioti keturkojus, t. y. vaikščioti keturpeštis. Apiešk kudiškį prastesniais drabužiais ir liepk pavaikščioti keturpeštiam. Toks žaidimas atitaisys išgaub-tus pečius ir įlinkusią krutinę. Sunėrimas rankų už kaklo arba supimas rankų augštin (virš galvos) ir žemin neužginčijamai naudinga vaikų žaislė. Tokis dieniškis kudiškio lavinimas atitaisys pečius, krutinę ir abelną sveikata.

Vaikams plaukiojimas vande-nyje užvis labiaus pageidauja-ma. Plaukiantis laiko galvą iš-kėles ir rankas iškelia augštin, o tas nejutoms atlenkia sulinku-sį kuną. Apart to plaukiojantis išdėrba visus raumenis ir suke-lia apetitą. Paplaukiojus vai-kai tris syk tiek gali valgyti ir miegoti. Leiskite vaikams išmie-goti įvalias.

Baltijos Valsbybių Atsto-vų Pasitarimas.

Balandžio 6 dieną Waldorf Astoria viešbutyje, New Yorke įvyko Baltijos Valstybių: Suo-mijos, Estijos, Latvijos ir Lie-tuvos atstovų pasitarimas dėlei užmezgimo artymiausių politi-kos ir ekonomijos ryšių tarp šių valstybių. Toksai sukvierti-mas buvo padarytas Lietuvos Atstovo Jono Vileišio sumany-mu iš priežasties užbaigimo su Latvijos respublika sienų išly-ginimo, kursai yra suteikę Lie-tuvai Baltijos pajurio pakrantę. Prie paruoštųjų pietų sutiko pirmininkauti ir vesti pasitari-mą Suomijos atstovas Ameriko-je ministeris prezidentas A. H. Saastamoinen.

Pradedant pasitarimą, Lie-tuvos Atstovas yra pasakęs il-gesnę prakalbė, kurios teks-tas čion pridėdamas, kurioje jis padėkavodamas visiems sve-čiams už atsilankymą, nurodinė-jo svarbumą šių valstybių susi-vienijimo dėlei laimingesnio politikos ir ekonomio šių val-stybių plėtojimosi. Kokia for-ma šio susivienijimo bus sutar-ta tinkamiausia, tai tame jau darbas visų šių valstybių vy-riausybų, o mums pasilieka tik kelti ir auklėti šio susivienijimo reikalingumo obalsai.

Suomijos Ministeris kalbėjęs antruoju, nurodinėjo ypatingai į pavojų šioms valstybėms nuo Rusijos, kuri kitados buvo pa-vergusi šias ne slavų tautas ir linkėjo ypač plačiau kaimynuojančiai su rusais Lietuvai vei-kiu laimingai užbaigti savo gin-čius su Lenkija ir gauti nuo visų valstybių, lygiai ir nuo Sovie-nytų Valstijų Amerikos savo ne-priklausomybės pripažinimą.

Prof. Herbert Adams Gibbons iš Princeton prisiminė apie Amerikos atskirų valstybių buvusius ginčius, kovojant už savo nepriklausomybę. Tie ginčiai ir mažai nesutinkami buvo atidėti. Į šalį ir tapo prieita prie bendros kooperacijos, bendro veiki-mo. Be tokio nusileidimo šios valstybės gal ir šiandien dar būtų tebebuvusios po Anglijos vadovavimo. Jis prisiminė žo-džius Benjamin Franklin, kursai yra pataręs, idant visos valsty-jos laikytusi iš vien, jeigu ne-nori būti pražudytos kiekviena atskirai: ("We must all stand together, if we would not all (Seka ant 6 pusl.).

The Lithuanian Weekly
"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South
Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA.
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULASKAS
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
SANDAROS

Prenumerata turi būti apmokama
iš viršaus. Prenumeratos metas skai-
ney Orderiu, adresuojant:
tosi nuo dienos užrašymo.

Pinigus geriausia siųsti Pašto Mo-
Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
" Kanadoje \$2.75
" " (Užsieniuose) .. \$3.00

Entered as Second - Class Matter
January 14, 1914, at the Post Office
Boston, Massachusetts, under the Act
of March 3, 1879.

Apžvalga.

TARYBOS SU LENKAIS.

Prabėgusį ponedėlį, balandžio 18 d., Brukselyje turėjo prasidėti tarybos lietuvių su lenkais dēlei lenkų užgrobtos Lietuvos dalie su lietuvių sostine Vilniū. Žinoma, Lietuvai šios tarybos yra neišsakyta svarbios. Vilniaus atgavimas tai Lietuvai beveik gyvybės ir mirties klausimas. Tai gi neįstaba, kad žinių apie tarybų bėgį laukiame beveik su laik kvapą. Bet prieš eisiant į spaudą (bal. 19 d.) jokių, nė mažiausių, žinių apie tą konferenciją nesulaukėme. Net nežinia, ar ta konferencija ištikrųjų prasidėjo. Anglų presa ir žinių agentūros apie tai tyli, kaip užžavėtos. Lietuvos Atstovybė laišku (tūlipu ant pirmo puslapio) praneša, kad taipgi nėra nieko girdėjusi apie tarybų pradžią.

Vienas dalykas aiškus — lenkai pasiriję Vilnių užgrobtai. Jei Vilnius teisotu budu jiems neitektų, matyt, jie rengiasi ginkluota jėga stengties jį užgrobti. Iš įvairių šaltinių ateinančios žinios vienbalsiai skelbia, kad lenkai stiprina savo karės jėgas Vilniuje ir siūncia naujus karėvių skyrius sudruntinti želigowskį, kuriam seniausiai aliantų buvo liepta išsitrausti iš Vilniaus. Tas aiškiai rodo, kad lietuviai da nemaža turės vargo su plėšikais lenkais, bet nėra abejonės, kad lietuvių pasiryžimas ginti savo teises viską pergales.

KLERIKALŲ PRISIKABINĖJIMAI.

Klerikalai, "kaip sniegena galo graibštydama," kabinėjasi prie sandariečių, ypač jų geltanajam - bostoniškam organe, kurs virtęs klaumu arba nusiduo-damas kvailu (kur kaip prieina-miau) skleidžia ant sandariečių melus arba daro beprotiškus iš-vadžiojimus. Nesilaikydamos laikraštijos etikos (o gal nė negirdėjęs apie ją), prisikabinėda-mas prie asmenų išvaizdos, prie barzdų ir t. t., tas laikraštalaikis negali būti pavadintas rimtas ir jo nėra kas daug paisyti. Ir iki šiol nepaisėme jo; tiek kreipda-mi į jį domės, kiek į šunelio lojimą — tebelojie sau! Tik kada įsidrąsinęs bandė kasti mums į koją, paspyrėdavom jį koja ir toliau eidavome savo darbo ke-liu.

Bet matome, kad ši taktika reikia keisti. Mat tarpe kleri-kalų laikraščių skaitytojų da yra labai daug nemastančių žmoni-lių. Jiems kunigas da išrodo, tarsi Dievas; į kunigų girtuo-klivimus ir paleistuvystes da jie žiuri nematančiomis jauno veršiuo akimis; kas klerikalų

laikraštyje rašyta, tai jau jiems ir šventa teisybė. Jie klerikalų laikraščius vadina katalikiškais, nežinodami, kad Amerikoje nėra nė vieno grynai katalikiško lietuvių laikraščio, kurs skelbtų krikščionių mokslą — Dievo ir Artimo Meilę. Politikieriuo-jančių kunigėlių laikraščiai, ki-šanti nosis į "svietiškus reika-lus," tai jiems yra jau "katali-kiški laikraščiai." Jie nesupran-ta, kad tai yra tik "klerikaliski" laikraščiai, ginanti ne Bažny-čios Mokslą, tik kunigėlių mate-rijalius reikalus, jų neužsitar-nautą prestižą visuomenėje ir lepų gyvenimą klebonijose prie gašlių "gaspadinių". Kunigų nešvarumai įvyksta visiems po akių, bet katalikiškoji visuo-menė, amžinai mulkinama, žiu-rėdama nemato. Ji yra užhipno-tizuota — didžiama tos katali-kiškosios visuomenės — jos ma-styimo galė suparalizuota. Ji reikia ištraukti iš to transo. Jiems reikia parodyti, kad per klerikalų laikraščius ne katali-kybė kalba, tik kunigėlių inte-resai ir ambicijos; ten ne Dva-sia šv. kalba, tik storos proboš-tėlių lupos, veidmainiškos papir-ktų penimių burnos ir retkarčiai nekaltas balselis apmulkinto žiolelio, na ir, del mados, kiti ten kalba arba patys nežinoda-mi, ką, arba kaip papugos, at-kartodami "draugų" žodžius.

Nepaisytume jų, kaip nepaisę, jeigu jie šiltai sau gulėlių suda-rytame migyje. Bet kad jie na-chališkai stengiasi viską užgro-bti sudaryti savitišką Lietuvai valdžią — atžagareivę valdžią, kad jie pakiša koją sveikai pa-žangai, kad dabartiniame kriti-škame Lietuvos momente jie sa-vo egoizmu gali apožiti dar ne-įsiryšusią Lietuvos valtelę, tad reikia visos pastangos dėti, kad parodyti katalikiškai visuome-nei, jog tie keli kunigėliai tik savo reikalų žiuri, vieni tikisi būti vyskupai, kiti turi kitokias ambicijas, bet nė vienas jų ka-talikiybės negina. Nuo ko gi ginti? Kas ant jos užskrinta? Akliausias gali matyti, kad ka-taliku niekas ir niekur nekliduo, jų laisvių nevaržo. Koks gi čia gali būti gynimas?

Vienok daugelis nekaltų žmoni-ų lyto nemato. Sistematiškais melais jiems kalama į galvą, kad "reikia gintis nuo bedievių." Nė vienas neatsimena, kad ant jo koks "bedievis" butų kada už-sipuoles, bet kad "gintis", tai gintis!

Ant tokios supaikintos mi-nios ir remiasi visa klerikalų galybė. Kada žmonės pamatys, kad kunigėlių valdžia bus tik kunigams ir ponams naudinga, o vargšą vėl į skurdą pamerks, tai kunigai - klerikalai liks be parėmėjų — kaip nykščiai, vieni.

Tai gi meldžiame gerb. "San-daros" sandarbininkų, kaip tik pamatys savo vietos klerikalų skelbiamus melus, tuo paduoti tikrus faktus, kaip istikrųjų da-lykai įvyko. Mes nemanome su klerikalais į jų liugynę lysti. Mes tik priekime arčiau to liu-gyno kranto ir parodykime vi-siems, kaip jie yra purvini.

Kitai sakant, maldaujame sandarbininkų būti rimtais ir niekad neprasilenkti su faktais. Kovokite teisybe prieš melus.

Nuotrupos.

Klerikalai, nebeturėdami apie ką rašyti, pradėjo priekabių jieskoti net prie "Sandaros" re-daktoriaus barzdos. Patartina, kad pirma ištyrinėtų visų kapu-cinų barzdas.

Lietuvos dvasiškija taip yra nusmukus, kad per šimtmečius neįstengė sudaryti tiesioginių ryšių su Vatikanu, bet tik per Lenkijos tarpininkystę gali susi-šnekėti.

Amerikos lietuvių katalikiš-kas bažnyčias atskyrė nuo lenkų dr. Šliupas ir kun. Burba. Kas-žin kas atskirs Lietuvos R. ka-taliku bažnyčias nuo lenkų?

Senberniai su savo negimusių organu kas-žin kur dingo, tur-but nubėgo paskui šešiolikines. Bravo!

Ryme senbernis, seniausias is senbernių, labai susijudino iš to nuotikio. Kas atras senber-nių organą, tas gaus iš Rymo karuną.

Kas-žin kada pradės senmer-gės svajoti apie išleidimą orga-no?

Žmonės sako, kad komunistai eidami gult apsikabina ant kak-lo škaplerius ir ražančius — ka-tas reiškia?

Trockis važinėja traukiniu iš aštuoniolikos vagonų, o Rusijos proletariatas su vilberium. Ku-riam geriau?

"Laisvės" Rokas yra labai susirupinęs, kur gauti spyčių diplomą. Vargšas tas Rokas!

Philadelphijoje lietuvių para-pijoje yra trys kunigai ir penkiolika minyškų. Ar ir čia ne progresas?

Gudienė rašė didvyrišką eis-les Romanui, pažūrėsimė, Ro-manienė Gudui ar rašys.

Senas Jurgis už dolerį užbėg-davo ant tokio skiauščio - sli-daus akmenio, ant kurio ir šuva nepajiegdavo. Kasžin dabar, ar užbėgtų?

So. Bostono komunistai, nete-kę organo "Dil-gės", žada pa-imti sau už organą "Dar-ka," užtai, kad prasideda iš raidės D." ir kaip negramotniems ar-tima giminystė. Philadelphijos komunistai next!

Po kažinkokių maurus nar-dosi didžuvė Karosas?

ŠTEINA.

Klerikalų Organas Trau- kiamas Teisman.

Už apšmeižimą Philadelphia, Pa. lietuvių veikėjų, Dr. A. Dambrausko, K. Miklo (Real Estate biznieriaus), J. A. Chi-mes, klerikalų organas "Darbi-ninkas" traukiamas teisman, ro-dos civiliai ir kriminaliai. Pas-taruoju laiku begalo biauriai, sistematiškai šmeižti pradėjo be jokių rubežių lietuvius veikėjus, kurie tik drįso veikti Lietuvos labui, netaip kaip kad klerika-lai diktuoja. Todel už tokius darbus dabar įjieskoma teisy-bės ir bus reikalaujama, idant klerikalai atitaisytų materia-liai ir moraliai už padarytas skriaudas lietuviams veikėjams. Nereiktų stebėtis, jei klerikalai šmeižta kaipo sriovės gaivalai, bet šitas incidentas yra labai charakteringas ir tai štai iš koki-o atžvilgio: Mat klerikalų orga-nas "Darbininkas", matyti val-domas be jokios kontrolės, kad per tą klerikalų organą gali šmeižti kas tik panori. Tai gi šis šmeižtas klerikalų organe iš-dalies pasididino, kad jame pra-dėjo sandarbininkauti netik klerikalai, bet ir bolševikai. Na, o klerikalų organas "Darbinin-kas" be jokios atodairos ir talpi-na, kas tik jam prisiunčiama, net nežinodamas, kenof tie šmei-žtai rašoma. Na, tiek daug, pa-gyvėsimė, pamatysime. "Kas vėją sėja, tas audrą pjauna" — taip bus ir klerikalų organui "Darbininkui." Striuikutis.

Teisybės Žodis Kunigams

Lietuviški katlikiški kunigai šaukia pilna gerkle, kad bėga nuo jų smarkiai avelės. O to bėgimo priešastis ir kalčia esanti privisimas visokių laisvama-niškų organizacijų, partijų, jų jų liakraščiai ir kalbėtojai. Pagal šv. teisybę, niekas nėra tame kalti, kaip tie kunigai sako, tik yra didžiausi kaltininkai patys kunigėliai. Patarlė sako: Gero piemens avys klauso. Štai neuž-ginčijamas teisingumas apie jų jų vadinamą "dvasišką moks-lą". Šv. dienai atėjus, žmonės sueina į bažnyčią atiduoti Die-vui garbę. Dar, žinoma, nori išgirsti kokį naudingą pamokini-mą apie šv. tikėjimą. Štai ku-nigas perskaito šv. Evangeliją, o po evangelijai dar reikia pridėti paškinimas. Tokis yra jų jų daugiausia pamokslas sakom-s: Prakeiktieji bedieviai, laisvamniai, cicilikai, tautiečiai, sandariečiai, atžagareiviai! Mie-li mano parpjonis, nedraugau-kite su jais, neskaitykite jų jų raštų, liakraščių, nes jums pro-tas susimaišys; velyk imkite mėtyti juos akmenais, kalbėto-jus kiaušiniams, liakraščius de-ginkite, nelaikykite savo na-muose tokių žmonių, ardykite organizacijas ir melagingai iš-duokite valdžios agentams.

Žinoma, judosiška išdavystė neteisinga, tai jau jie patys, ku-nigai, atlieka, nes vargšui žmo-gui nedaleidžia to daryti sąži-nė. Jeigu Kristus, sėdintis al-toriuje turėtų gvybę, tai savo tokiame apaštalu spirtų į už-pakalį, net keliais kuliais persi-verstų, už tokį pamokslą. Tai jau patys parapijonai pradeda tą atlikti Amerike; jau daugely-jė vietų tokius klebonus išdrėbė iš bažnyčios pagonę nuo alto-riaus.

Dar to neuženka, ką jie pri-pliausia bažnyčiose — tą patį pakartoja salėse prakalbas sa-kydami, na, žinoma, nepamiršta dar pagirti savo klerikaliskų kromelių su savo visokiais fon-dais, o ypač Tautos Fondą, kurį apgavingu budu sukrovė, apsi-metę Lietuvos - Tėvynės gelbė-jimo, o skraiste, o suvartoja auk-klėjimui klerikalizmo lizdo. Nepa-miršta nepakeikę ir Lietuvos finansinės Misijos, o ypač gerb. J. Vileišio. Bet jau žmonės ma-žai domės kreipia, vadinan ne-klauso kunigėlių. (Vienok Lie-tuvos Užsienių Ministerija nepa-sitengė iširti dalyko, ir, tarsi Amerikos lietuvių įžeidimui, pa-skyrė į narius p. Mastauska-Red.). Paima žmonės skaityti jų jų liakraščius — skaito, skai-to, atsidusda, ir sako: kokių be-dievių turbut parašyta, ar Lie-tuvos respublikos priešų. Bet žiuri, kad ant antgalvio yra ka-talikiškas knyžius.

Gerb. klebonėliai, ar matote, keno yra kalčia bėgimo avelių nuo dvasiškų piemenų? Tai jusų pačių! Dar yra ir daugiau prirodymų, bet užteks tuo sy-kiu ir tiek. Jeigu nepaliausite taip darę ir toliau, tai iš šimo avelių pabėgs nuo jusų devynios dešimtyš devynios, o pasiliksite tik tai ant vienos, ir tos pačios menkos. Jeigu norite, kad n-bėgtų avelės nuo jusų, tai vieto-jė pliaškaly ir neteisungu, purvi-no politikavimo ar klerikalizavi-mo, imkite išguldyti Kristaus mokslą, lietuviškai katalikiškai liaudžiai ir dar susilaikykite nuo skaudaus kirpimo, paiekant avelėms nors odą. Ir nedyvai, kad lietuviai katalikai tikėjimą visai mažai pažįsta, kurį jau per penkis šimtmečius neva iš-pažįsta. Tai ne liaudies kalty-kė, tik musiškių dvasiškių vado-vų. Jeigu butumėt nors mažą dalelę Kristaus mokslo teikę sa-voms avelėms, tai nė būtų bu-tumėt nenuliję nuo savęs.

Dieve duok dvasios šventos apšvietimą lietuviškiems kuni-gėliams. Dar yra gal keletas,

kurie šiek-tiek prisilaiko Kris-taus įstatymu, bet visai mažai — ir su žiburiu sunku susieško-ti.
Jeronimas Urbanas.

A.L. Prek. ir Pram. Taryba

AMERIKOS LIETUVIŲ PRE-
KYBOS IR PRAMONĖS TA-
RYBOS DIREKTORIATO
POSEDIS

Laikytas Baltic State Banko
Ruimuose Balandžio 6, 1921.

Dalyvavo sekanti Direktoriat-o nariai: Vice - pirmininkas — J. O. Širvydas, Sekretorius — F. J. Bagočius, Išdininkas — A. B. Strimaitis ir V. K. Račkauskas, taipgi Tarybos Raštinės Vedėja, p-lė O. M. Draugeliutė.

Nuo Lietuvos Atstovybės da-lyvavo: Lietuvos Atstovas gerb. J. Vileišis ir M. J. Vinikas.

Paeiti susiinkimo protokolas buvo skaitytas ir priimtas.

Posėdžio vedimą paėmė 2-ras Vice-pirmininkas J. O. Širvydas.

Lietuvos Atstovas gerb. J. Vi-leišis pranešė, jog Lietuvos At-stovybės rengiama vakarienė — pasikalbėjimas su kitų Balti-jos valstybių atstovybėmis pa-minėjimui Lietuvos prie Baltijos jūrės priėjimą. Pakviesti esą Finų ministeris ir Konsulas ir Estų ir latvių atstovai. Direk-toriatas paskyrė nuo savęs at-stovauti Amerikos Lietuvių Pre-kybos ir Pramonės Tarybą se-kančius: pirmininką J. S. Lopa-tto, vice-pirmininką P. S. Vil-montą ir sekretorių F. J. Ba-gočių. Mintį ir tikslą tokio su-sirinkimo Taryba nuosirdžiai užgėrė, nes tai gali netik su-bendrinti tų valstybių reikalus, bet podraug pagelbės populiar-iuoti tarp tų tautų išeivių Ame-rikoje tą Valstybių reikalų ben-drumą ir bus kaipo pirmi žings-niai tų Valstybių susiartinti at-eityje.

Direktoriatas randa reikalin-gu kreiptis į Suvienytų Valstijų valdžią su prašymu, kad valdžia paskirtų konsuliarį reprezentan-tą Lietuvoje. Priimta tam tiks-lui pil. Viniko pagaminta rezoliucija, kurią nutarta atspaus-dinti ir pasiūsti Valstybės sek-teroriui ir visiems senatoriams ir kongresmanams. Extra ko-pijos to laiško bus išsiuntineta įtekmingiems lietuviams Ameri-kos lietuvių kolonijose, su pa-tarimu, kad ypatiskai prašyti pažįstamų senatorių ir kongres-manų į tą reikalą atydą atkreip-ti. Tą padaryti pavesta pil. Vi-nikui.

Nutarta taipgi prašyti Lietu-vos Atstovo, kad jis kreiptis į Lietuvos valdžios atatinckamas įstaigas su prašymu, kad Ame-rikos lietuvių Prekybos ir Pra-monės Taryba but pripažinta, ir kad visos rekomendacijos, pri-taikomos prie mūsų gyvenimo ir aplinkybių bus mielai priimtos.

Sekantį posėdį nutarta laikyti 3 d. gegužio, 1921 m.

(Pasirašo) sekr. F. J. Bagočius.

PREKYBOS IR PRAMONĖS PRIE LIETUVOS AT- STOVYBĖS SKYRIUS.

Iš Amer. Lietuvių Prekybos ir
Pramonės Tarybos Veikimo.

Kovo 22 dieną Waldorf Asto-ria viešbutyje įvyko antrasis Am. Liet. Prekybos ir Pramonės Tarybos Direktoriatos susirinki-mas.

Dalyvavo Direktoriatos nariai: P. S. Vilmontas, A. B. Strimaitis, J. Ambroziejus, J. Kazlauskas ir V. K. Račkauskas ir be to Lietuvos Atstovas J. Vileišis, Atstovybės sekretorius M. Vini-kas ir Prekybos ir Pramonės Skyriaus vedėja Ona Draugeliu-tė ir keletas svečių. Direktoriat-o nariai: J. Lopatto, F. J. Ba-gočius ir J. O. Širvydas suteikė žinių, jog dėlei svarbių priežas-čių negalėję prubuti į posėdį. Direktoriatos vice - pirmininkas, P. S. Vilmontas atsisakė pirmi-

ninkauti ir pasiūlė pimininkavi-mą vesti J. Vileišiui, o sekretori-riauti apsiėmė A. B. Strimaitis. Susirinkime buvo perskaity-tas ir patvirtintas praėjusio po-sėdžio protokolas ir padaryti pranešimai apie įėjusius nuo to laiko laiškus.

Toliau buvo perskaitytas bu-vusiojo antrojo Amerikos lietu-vių Prekybos ir Pramonės na-rių visuotinojo susirinkimo pro-tokolas ir pastebėta, kad svar-biausieji nutarimai tapo tinkam-ai surašyti. Todel nutarta pa-tsai protokolas ir padarytieji to susirinkimo nutarimai vykinti, kiek tai bus galima. Lietuvos a t s t o v a s perskaitė sa-vo pranešimą Finansų ir Preky-bos ir Pramonės Ministeriui iš sausio 24 dienos, kuriame pra-nešime buvo prašoma pritarimo visai Tarybos Direktoriatos akci-jai. Paašikėjo, jog ikišiol ant to nėra gauta jokio atsakymo. Todel nutarta vykinti tuo tarpu tik tai tie nutarimai, kurie nepa-liciečia Lietuvos Valdžios nusista-tymo prie Tarybos akcijos.

Ireikalavimui nuo Taryb. narių tam tikrų metinių pranešimų a-pie bendrovių padėti tapo priim-ta tam tikra pareiškimo forma, kuri buvo pagaminta komisijos iš M. Viniko, P. Vilmonto ir V. Račkausko. Aplikacijų blankas nutarta nemainyti ir pilikti tas pačias, kurios buvo. Klausimas apie išdavinėjimą įvairioms ben-drovėms tam tikrų liudymų dė-lei šerų pardavinėjimo taps ati-dėtas kitam posėdžiui.

Svarbiausiu klausimu buvo į-nešimas tam tikros rezoliucijos, kuri manoma yra įteikti nuo Ta-rybos. Direktoriatos vardo per State Deartamentą Valstybės Prezidentui ir Valst. Sekretoriui ir be to tuliems senatoriams ir veikėjams, idant būtų neatidė-lijant paskirtas Amerikos kon-sulas Lietuvon. Galutinoji šios rezoliucijos forma pavesta su-daryti tam tikrai komisijai, ku-riai ir įsakyta pristatyti ją ar-tymiausiam Direktoriatos posė-džiui, kursai tapo nuskirtas ba-landžio 6-tą dieną.

Tapo patėmyta, jog neatvy-kus kuriems nors direktoriato nariams į posėdį juos gali pava-duoti parinktieji kandidatai: A. S. Trečiokas, Kazys Liutkus, V. K. Račkauskas, kurie buvo tam tikslui nuskirti visuotinojo susi-rinkimo. Kandidatai privalo būti šaukiami į visus posėdžius.

Galop patvirtintos kai-kurios išlaidos, kurios buvo daromos Tarybos reikalais.

Prekybos ir Pramonės prie Lietuvos Atstovybės Skyriaus raštininkė.

Ona M. Draugeliutė.

Lietuvių Šv. Philadelphijoj

Pagal iniciatyvą Dr. Klimo, tapo sušaukta specialis viešas susurinkimas vardu Philadelphij-os Draugysčių Šaryšio, Lietu-vių Dailės sūtainėje, balandžio 3 d. apkalbėjimui rengiamos švęst taip vadinamos "All Ame-rican Day," balandžio 7 d., 1921 m. Susirinkimą atidarė J. V. Grinius, pareiškdamas mierius ir tikslą, pagalius pasiūlė susirin-kinimui, kad būtų išrinkta garbės vedėjas ir užrašytojas nutari-mų. Tvarkos vedėju vienbalsiai tapo išrinktas Dr. E. G. Klimas, užrašytoju nutarimų — J. V. Grinius, kasininku — Dominin-kas Bairunas; visi tapo išrinkti vienbalsiai.

Po visapusiškų apkalbėjimų, tapo nutarta, kad lietuviai da-lyvautų toje šventėje ir rengia-moje parodoje. Nutarta pa-samdyti vieną beną, pagaminti papuošimus parodai ir išrinkti delegaciją iš dviejų ypatų, kad susizinojų su pietinės dalies mečios lietuviais, kad ir jie prisidėti. Tokion delegacijan į-ėjo St. Bairunas ir St. Masickis. Šiame susirinkime tapo priim-

ta vienbalsiai rezolucija anglų kalboje dėlei 3 metų sukaktuvių Lietuvos nepriklausomybės, reikalaujant Amerikos valdžios, kad pripažintų irgi Lietuvos nepriklausomybę. Tų rezolucijų nuorašai tą patį vakarą tapo pasiūstais S. V. Prezidentui Harding, ministeriui Ch. E. Hughes, Pensylvanijos senatoriams, Lietuvos Atstovybei Amerikoje, Lietuvos ministerių kabinetui ir Steigiamajam Seimui ir laikraščiams.

Pranešus susirinkusiems, jog kovo-14 d. pietų Amerikos respublika Argentina pripažino Lietuvos nepriklausomybę, tad už tai tapo nutarta pasiūsti pasveikinimą ir padėkos žodis Lietuvos atstovui Jonui Vileišiui, nes tas faktas įvyko vien tik uolam ir taktiniam darbavimuisi Lietuvos atstovo Washingtono.

Dar buvo daugybės kitokių pasikalbėjimų mažesnės svarbos ir tuo susirinkimas užsibaigė su geriausiu upu ir dvasia.

Pietų miesto dalyje buvo susirinkimas kun. Kaulakio mokyklos svetainėje, bet dėlei neskaitlingo susirinkimo, tapo nutarta šaukti dar kitą susirinkimą ant balandžio 6 d. ir tada galutinai aptarti angščiaui minėtos šventės reikalus. Serodos vakare buvo žmonių pusėtinai ir upas buvo geras. Nutarta parodoje dalyvauti. Ketverge, balandžio 7 d., įvyko labai didelė maišytų tautų paroda. Broad St., gražiausia Philadelphiajos gatvės, tik mirgėte mirgėjo nuo milžiniškos minios svieto. Lietuvių nepersidavusia buvo, tam yra kelios principalės prieštastys: dabartinė bedarbė ir žmonių prastas upas link Amerikos valdžios. Nešvarus politikavimas Wilson'o valdžios link pavergtųjų tautų ir nepripažinimas Lietuvos nepriklausomybės iki šiam laikui. Pagalios ši paroda buvo rengiama labai ant greitųjų, tad nedaugelis lietuvių sužinojo, na, o kurie sužinojo, tad irgi buvo suklaidinti, nes vieniams (Richmond'e) buvo įsakytas gerai vieta, kur susirinkti, na, o pietų dalyje, nežinia kodėl, buvo įsakytas klaidingoje vietoje susirinkti, (nors buvo suteikta spausdinti nurodymai, kur reikia susirinkti), tad daugelis pasiklaidino ir lietuviams paskirtos vietos nesuradė. Vienok visgi lietuviams, dalyvaujanti šiose iškilmėse, labai gražiai prieš parodą amerikonių spaudoje net per kelias dienas buvo aprašomi, o taipgi po parodai, lietuviams buvo nemažiau pagerbti už kitus. Tas yra mums, lietuviams ant naudos. Nors bolševikūčiai vis dar iš pakampių zurza, vis dar kaip kokš bando savo raudonus dantis parodyti, bet darbas Lietuvos labai jau mažai per juos sugaišinamas.

Taipat balandžio 7 d., pažymėjimui tos "All American Day", buvo sušaukta du vieši susirinkimai didžiausiose Philadelphiajos teatrose: Metropolitan Opera House ir Academy of Music. Ten kalbėjo žymiausi Amerikos žmonės, tarp kurių generalas Pershing, Mrs. Robinson, sesuo Teodoro Rusvelto, miesto Majoras ir daugelis kitų. Negalima palikti nepamintus, kad netik tarp lietuvių, bet ir tarp amerikonių yra tvarkos ardytojų, kaip kad mus tuli fanatikai arba bolševikūčiai daro; taip, bėkabant Mrs. Robinson, vienas iš amerikoniškų airių ant galerijos pradėjo triukšmą kelti, kuris pamokiniui tapo atvestas ant pagrindų ir gražiai pamokintas, o paskui nuvestas į šaltąją išsimiegoti, ant rytojaus paleistas namo vėl prie šeimos reikalų. Tiek tuo žygiu iš Draugysčių Sąjūdo veikimo.

Draug. San. Spaud. Komitetas.

REZOLIUCIJOS.

Resolutions.

At a Mass-meeting of Ameri-

can citizens of Lithuanian origin representing Federation of Lithuanian organizations of City of Philadelphia, in preparation to celebrate ALL AMERICAN DAY, held on Sunday, April 3rd, 1921, at Lithuanian Music Hall, Philadelphia, Pa., the following resolutions were unanimously adopted:

WHEREAS, the Republic of Lithuania has lately concluded the third year of its existence and has, during these three years steadily progressed in stability and power, having created an army, repelled foreign invasions, organized a successful taxation system for the support of the Government, reorganized communications, greatly expended the educational system, and elected a Constitutional Assembly, which has adopted the fundamentals of a Constitution guaranteeing to all citizens the fullest liberty, on the basis of complete democracy, without respect to differences of races, religion or language, and

WHEREAS, this record of achievements justly entitles the Lithuanian Government to be regarded as a De Facto Government in every sense of the term and it has been so recognized by the leading States of the World, excepting only the United States of America, and

WHEREAS, the persistent refusal of the Government of the United States, during the Administration of President Wilson to grant recognition to the Lithuanian Government is not only inconsistent with the traditional policy of America towards young nations which have achieved independence by their own efforts, but is also detrimental to the best interest of the United States, in that it makes impossible the establishment of normal commercial relations between Lithuania and America, hinders the orderly transaction of legal business, to the great and increasing loss of property rights of citizens of the United States, and generally prevents intercourse between the one million or more people of Lithuanian descent living in America and their friends and families in Lithuania, with resulting suffering, dissatisfaction and lowering of the efficiency of the large body of American citizens, now be it therefore

RESOLVED, that we respectfully present to the newly elected administration of President Harding the urgent necessity for an early and a full examination of the Lithuanian situation and the justice of granting a favorable answer to the request of the Lithuanian Government made repeatedly to the Dept. of State through the Representative of Lithuania in America, for complete recognition of Lithuania's independence, and be it further (Bus Daugiau).

LIETUVOS ATSTOVYBĖS OFISŲ ADRESŲ PIRMAINA.

(Tasa nuo 1 pusl.).

Raudonajam Kryžiui ir šiaip visokios labdarybės ar švietimo įstaigoms sulig aukotojų nurodymo.

4) Prekybos ir Pramonės Skyrius, kuriame teikiamos informacijos dėlei įsteigimo įvairių prekybos ir pramonės bendrovių, dėlei jų susinešimo ir veikimo Lietuvoje, dėlei importo ir eksporto klausimų ir t. t. Prie šio skyriaus yra ir Amerikos Lietuvių Prekybos ir Pramonės Taryba, jos raštinė ir archyvas.

5) Lietuvos Piliiečių Registracijos skyrius, kuriame renkamos žinios apie lietuvių kolonijų gyvenimą, apie pačių lietuvių darbus, apsigyvenimo vietą ir t. t. Prie šio skyriaus veikia ir

Lietuvių Piliiečių Sąjungos Valdyba, ir jos raštinės.

Visais reikalais, paliečiančiais šių skyrių darbuotę, prašoma visados kreiptis per Lietuvos Atstovybės minėtą adresu.

Dėlei išgavimo pasų, vizos ant Amerikos pasportų arba affidavitų, dėlei įvažiavimo Rusijon arba dėlei pargabenimo giminių iš Lietuvos, o lygiai dėlei sudarymo įgaliojimų, visokios rusijos dokumentų padarymo, dėlei sujieškojimo palikimo arba apmokėjimo už sužeidimą arba sužeistų ar mirusių kareivių reikalais visados kreipties prie Lietuvos Atstovybės Washingtono. Nuo balandžio 25 dienos ir ten Atstovybės adresas permaitomas, butent ji persikelia į kitą namą šiuo adresu:

Lithuanian Legation,
1925 — F Street, N. W.,
Washington, D. C.

"PIRMOSIOS GEGUZĖS".

Dramos ir Muzikos Draugija "Gabijs" uoliai rengiasi prie statymo naujausios gerb. komp. M. Petrausko OPEROS "Pirmosios Gegužės," kuri bus statoma scenoje gegužės 28 dieną, š. m., Dudley Opera House, Boston, Mass.

Todel geistina būtų, kad vietos ir apilinkės draugijos bei organizacijos, prijauciančios "Gabijs" tą dieną nerengtų viešų vakarų. Žinoma, nėra nei abejonės, kad "sklepiniai" neiškęs nerengę; jie visuomet stengiasi užkenti "Gabijs," tai ir šį kartą jie sumanys ką nors ir šauks, kad tai esą viens iš didžiausių vakarų visoje Naujoje Anglijoje, kad tik pakenkus "Gabijs". Bet mes juos gerai žinome ir labai nepaisykim, nes jie kasdami kitiems duobę, tankiausia patys į ją įpuola. Taigi, gabijiečiai, neatsizvelgdami į grieščių kenksmingumą darbus, varykit savo užsibrėžtą darbą pirmyn.

Spaudos komisija:

Matas Biekša,
Stasys Mockus.

SUSIRINKIMAS.

A. L. T. Sandaros 25 kp. susirinkimas bus pirmadienį, balandžio 25 dieną, 1921, 8 val. vakare, Fellowship House svet., 831 W 33rd Place. Gerbiami sandariečiai, malonėkite atsilankyti šitan susirinkimam; susirinkimas yra svarbus dvejais dalykais: vienas, kadangi kuopos valdyba dar nėra išrinkta, tai šitame susirinkime turime tai padaryti; antras svarbus dalykas — D-ras Alseika atsilankys susirinkimam. Kurie norite ypač pasitikėti su daktaru Alseika, tai čia bus patogiausia proga. Beto D-ras Alseika išvažiuodamas iš Chicago, nori susipažinti su Chicago sandariečiais ir iširti, kas tie do sandariečiai, kurių taip Amerikos kunigai ir jų sėbrai nemylė. Todel, draugai ir draugės, visi į šitą susirinkimą!

Komitetas: A. L. Lukas, 911 W. 33rd St., Yards 3552.

A. Stankus, 6530 So. Roobey St., Prospect 5666.

So. Boston, Mass.

PAJIESKAU Bladą Vaitkų, apie 2 metai atgal gyveno Waterbury, Conn. Dabar kur randasi, prašau, ar jis pats, ar kas žino apie jį kad praneštų. Jis paeina iš kaimo Rubulijų, valsč. Kretingos, Kauno rėdybos. Meldžiu atsišaukti. (17).

MISS P. PETRUTAITE,
403 W. 4th St., So. Boston, Mass.

PAJIESKAU sesers Antosės Geceičiūtės, po vyrų Dirsiensės, iš Lietuvos paeina Vilniaus rėdybos, Alytaus apskrčio, Varėnos parapijos, kaimo Druckunų. Pirmiau gyveno Lowell, Mass. Turį svarbių reikalų meldžiu greitai atsišaukti.

JONAS GECEVIVIUS,
105 Lafayette St., Paterson, N.J.

KUR GAUTI "SANDARA"

Pavienius num. galima gauti kožną savaitę už 5 centus, sekančiose BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavins, 24 Railroad Ave. CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge St. LAWRENCE, MASS.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence St. A. Ramanauskas, 101 Oak St. CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave. HAVERHILL, MASS.
S. Zavaldas, 108 River St. CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskis, 3238 S. Halsted St. LOWELL, MASS.
N. Radavičius, 36 Gorham St. MONTELELO, MASS.
A. M. Lanška, 672 N. Main St. NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St. NEWARK, N. J.
P. Lukša, 314 Walnut St. NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1100 Wash. St. WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 797 Bank St. WORCESTER, MASS.
M. Paltaunavičia, 15 Millbury St. A. TRAINAVIČIUS,
22 High St., Nashua, N. H.

PRANESIMAS NEW HAVEN

N'O IR APIELINKES LIETUVIAMS.
F. Klein ir L. Hozmen.
Lietuviai užlaiko pirmos klišos FURNITURE KRAUTUVĘ, 579 Grand Ave., New Haven, Conn.

Tai kviečiame visus lietuvius atsilankyti į minėtą krautuvę.

AR NORITE UŽDIRBTI EXTRA PINIGŲ?

Moterys ir merginos, čia jums gera proga uždirbti extra pinigų, liuosu nuo darbo laiku, darant visokios rusies karoliukus daiktus, kaip tai: laikrodėlius, retėžlius, retėžukus, rankinius maišukus ir t. t. Karoliukais audimas yra smagus ir žavėjantis darbas. Gana daug reikalaujama karoliukų išdirbinų. Mes jums pasakysime, kaip parduoti su geru uždarbiu. Prisiųskite vieną dolerį ir mes prisiųsime parcelą pašta primokėtai, vienas "Simplex" karoliukais audimo staklės ir (3000) tris tukstantus visokios rusies karoliukų, dvi adatas, gražius piešinius ir instrukcijas. Yra labai lengvas darbas, net ir kudiškis gali atlikti. Nepamirškite, kad už vieną dolerį gaunate visus minėtus daiktus. Nepatinkant pinigų gražiname. Laiško nerašykite, iškirpę apgarsinimą prskite dolerį prisiųskite, o už kelių dienų gausite minėtus daiktus. Mes taipgi turime pardavimui visokios rusies karoliukų. Parašykite teisingai savo orderį ir antraš. Atlik viską tuojuos, kol neišėjo iš minties.

NOVELTY MANUFACTURING CO.
Room 18 Southern Bldg. Dept. 89-a, Tampa, Fla. (17)

R.M.S.P.

EUROPA
Dvisavaitiniai "O" Laivais
New York—Hamburg
Sustoja prie
Charbourg ir Southampton
ORBITA ..... GEGUŽIO 21
Liepos 2
OROPESA ..... BIRŽELIO 4
Liepos 16
ORDUNA ..... BIRŽELIO 18
Liepos 30
1, 2 ir 3 klesos kelivaiams.
Viskas puikiai įrengta trečios klesos pasažieriams.
THE ROYAL MAIL
STEAM PACKET CO.
10 Congress St., Boston.
Arba bile Laivakorėjų Agenturoje.

KURSAAS NUPUOLĖ

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųst. Greitume nusiųtimo pinigų nieks su manim negal lenktyniuotis; visiems pinigų siuntėjams pristatav kvitas su paraisais priėmėjų pinigų. Laivakorėjų agentura į Liepoją, Hamburgą ir visur. Pasai kelionei į Lietuvą. Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto. Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverkykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užėikite delgi persitikrinimo. Visiems patogi užėiga, arti Lietuvių svetainės.

A. ABAZORIUS,
301 E. St., So. Boston, Mass.

Lietuviškos Atvirutės

"Sandaros" Knygynė dabar gaunamos sekančios tikrai lietuviškos atvirutes:

KAINA — 2 UŽ 5c., 12 UŽ 25c.

1. Lietuvos Ukiniško Grinčia,
2. Lietuvos Ukiniško Namas,
3. Lietuvos Ukiniško Vaizdelis,
4. Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
5. Vilniaus Katedros Bažnyčia,
6. Petro Rimšos "Artojas",
7. Šiaulių miesto rinka,
8. Vasarinis Vilniaus Teatras,
9. Petro Rimšos "Močiutė",
10. Trakų pilies griuvėsiai,
11. Gedimino pilies gruvėsiai,
12. Gedimino kalno vaizdelis,
13. Trakų ežeras ir pilis,
14. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
15. Šv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
16. Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
17. Lietuviškos, gražus vaizdelis,

Taipgi sekančios: po 5c., 6 už 25c.:

18. Mikas Petrauskas, liuosio meno dailininkas,
19. Dr. V. Kudirka, Lietuvių rašytojas,
20. Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.

Į kitus miestus pašta mažiau 4 nesuūčiame. Perkupėiam leidžiam gerą nuosimtį. Pasiskubinkite kol yra. Užsisakant ir pinigus siūnciant, adresuokite:

"SANDARA"

327 E STREET,

BOSTON 27, MASS.

Nauja Eilių Knyga

Svetimaj Padangee Pasualio Verpetuose

Knyga didelio formato: 7X10 colių, 200 puslapių, gera popiera ir graži spauda, papuošta su daugeliu venetų ir autoriaus paveikslu.

Eilės, dainos ir prjetikiai, šešiuose skyriuose. Viso telpa porą šimtų įvairių eilių.

Parašė ir išleido A. J. JOKUBAITIS

Kaina knygos \$2.00, bet del sandariečių mes parduosime per 30 dienų tiktai po \$1.25, todėl, pasinaudokite šia proga, užsisakykite tuojuos šią knygą, tuom pačiu parem site "Sandara."

Užsisakant ir pinigus siūnciant, adresuokite:

"SANDARA"

327 E St., Bank Bldg.,

Boston 27, Mass.

Štai Kur Sekretas Sveikatos

Mes paskelbiame visuomenei, kad esame FIRMA DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA VAISTINYCIA visose Amerikoje, kuri išdirba vaistus, pagal Europos metodą nuo visokių ligų.

Mūsų atitinkantieji vaistai pergali ligas. Tą jus sužinosite, kaip vartosite mūsų gyduoles.

Visuose gerose APTEIKOSE visoje Amerikoje galima gauti šias mūsų liekarstas: Salutara Biteri del vidurių ligų. Regulatorius del moterų.

Kraujo Valytojas, kurie pats užvardijimas išaiškina reikalingumą. Salutaro Linimentas del visokių kaulų skaudėjimo ir kitokių skausmų. Trajanka Kas-gi dar jos nežino? Tos garsingos namų gyduoles. Reikalaukite mūsų surašo veistų ir žolių—siūnciamė už dyką. (39)

SALUTARAS DRUG & CHEM. COMPANY

1707 So. Halsted Street,

Chicago, Ill.

Lietuviai Amerikoje

SCOTTVILLE, MICH.

Pas mus kaip-kurie lietuviai dar parodo savo narumą. Balandžio 3-čią keletas iš apielinkės lietuvių susiję linksminose pas J. A. arti Scottville'o. Prieš saulėleidį jau buvo perdaug linksmumo ir dainavimo visokiais balsais. Jeigu šerifas būtų užėjęs, tai būtų galėjęs rinkti, kaip grybus po lietaus. Vienas (J. S.) važiuodamas namo sustojo pas savo švogeri ir ten jis pasielgė taip, kad jo švogeri turėjo pašaukti šerifą. Balandžio 7-tą buvo sudas ir jis už tą dieną gavo užsmokėti apie \$30.00. Tai tau ir balius! Balandžio 4 kitas smarkuolis, Scot/ villes administratorius su savo klapčuku užpuoė John Kasparo vaiką. Paskui atvyko ir tėvas Kaspars gelbėti vaiką. Iškilo lernas ir barniai. Žinoma, kaip mieste, tai subėgo apielinkės žmonės ir miesto valdyba, kurie perskyrė. Jeigu būtų ne mieste, nežinia, kaip būtų buvę. Vaikas vistiek tapo sumuštas. John Kasparas yra vietinis ukininkas, ir jis tapo užpultas užtai, kad jis atvažiavusiam pirktis ukės parodė, kurios parsiduoda ir tas pirkė be agento — už tai jam pasidarė karšta.

Jeigu lietuviai ir ant toliau taip veiks, tai Scottville turės turėti daugiau policijos ir tada mes turėsime didesnes taksas mokėti.

Scottvillietis.
Dr. F. S. Zurwell.

PITTSBURGH, PA.

Balandžio 9-tą L. M. D. svetainėje buvo koncertas "Birutės" choro po vadovyste J. L. Senuolio. Apart choro dainų, buvo sulošta ir 2 veikalai: "Išgama" ir "Mulkinė ir Mulkintojai". "Išgama" birutičiai turėjo perstatę jau pirmiau, ir dabar ant ru kartu pakartoję. Bet kaip man teko matyti pirmu ir antru kartu, tai ant ru kart kas-žin ko truko — nesulošė taip gerai, kaip pirmu kartu. Išrodė, lyg ko nusigandę visi lošėjai.

"Mulkinė ir Mulkintojai," kur aktorai buvo: Baužokas — Ed. Paurazas; Dirnakalis — Pet. Seikis; Ligonis — Jon. Sermukšnis; Aliutė — Mar. Rauptukė; Barškalis — V. Plausinis; Didžiunas — Flar. Maisiejus, tą tai labai puikiai sulošė, publika prisijuokė lyg soties.

"Išgamos" aktorai buvo šie: Pralotas — Pran. Gilius; Marytė — M. Karpinckaitė; Burdulienė — O. Virbickienė; J. Joniška — V. Plausinis; V. Rugis — J. Virbickas; Naktibaldinckis — Pet. Gilius; Dundulis — J. Kuzmis; Stagaras — St. Raudonis; Kazalka — M. Kirinskiute.

Tarpe aktų Milda Virbickiute, 9 m. mergaitė ir Juozas žilincutis, 13 m. berniukas skambino pianą, ką gana gerai abudu atliko.

Dar reikia patėmyti šį-tą ir apie patį chorą. Choras gana didelis, apie 50 ypatų, mergaitės visos čia, Amerikoje, augusios, išėmus kelias moteris, kurios nuo seniau chore priguli — tai iš Lietuvos. Garbe Pittsburgo panelėms, kad nepasikakina ant kampo džigo šokimu, bet stoja prie dailės draugijos ir dainuoja, ir lošia lietuvių kalba, ką ištikro bus geros lietuvaits. Bet čia augusių berniukų, tai nematyti. Kodel kaž? ar jie jau taip ištautėjo? Da pirmiaus buvo vis po kelis, bet šiuosyk nepatėmyjau nė vieno. Tai nekoks ženklas, kad čia augę vaikiniai nesistengia dirbti pakėlimui lietuvių dvasios.

Apie patį koncertą arba nusišėkimą, tai reikia pasakyti, kad iš medžiagiškos pusės neperger-

riausia, nės čia daugelis nedirba, ir visi, kurie užsiima kokių bizniu ar dirba, tai subatos vakare negali išeiti, tai neperdaugiausia ir žmonių buvo. Choras gana gražiai sudainavo, ir, matyti, yra gana gerai balsais visuose balsuose.

Koncerte Buvęs.

WORCESTER, MASS. D-ro-Kun. Prakalba.

Balandžio 10-tą d. einant man iš klibo, susitinku su vienu vietos įžymum "tuzu" (inteligentu), kuris užklauskė: kur eini? Atsakaiu jam, kad einu į Lietuvos svetainę, nes girdėjau, kad ten bus prakalbos; kalbės Worcesterio Akademijos profesorius Herald Wade, ir adv. F. J. Bagočius. Šis-gi mano draugas pridurė: gerai būtų girdėti profesorius prakalbą; bet žinai ką: aš girdėjau nuo vieno parapijono, kad šį vakarą bažnyčios sklepe bus prakalbos: kalbės d-ras-profesorius-kunigas, koks vos atvykęs iš Lietuvos.

Na, mat jau dabar nežinia, į kurias prakalbas eiti, pagaliaus pasukome į dešinę, ir bemant jau buvome Liet. R. K. bažnyčios sklepe.

Na, čia ne vien prakalbas radome, bet dar ir teatrą; manėm sau: užsimokėjome po 25c., bet turėsime nepaprastą vakarą, bus daug įspudžių. Tiesa, neapsirikome, taip ir buvo.

Publikos buvo pusėtinai daug, apie tris šimtai dušių, priskaitant vaikus ir mergaites po 10-11 metų, kurie sudarė bene vieną publikos pusę.

Tuojaus vietos kleb. kun. J. Jakaitis pranešė publikai, kad šį vakarą turi didžiausį kalbėtoją, priekio tur dar pridurė, kad busiantis kalbėtojas vos tik atvykęs iš Lietuvos, kuriuomi yra d-ras-kun. Česaitis, kuris baigęs kun. mokslą, išvažiavo į Šveicariją žemę, ir ten budamas parašė lotynų kalboje knygą (kurios vardas neminėto), už tai jis gavo daktaro titulą. Perstas kalbėti tą didelį žmogų, patsai nuėjo į publika pardavinėti notų, mat už parduotų notų pinigų pirks automobilę (ambulance) Lietuvos R. Kryžiui; tos notos parsiduoda trijų rušių: po \$1.00, \$3.00 ir \$5.00.

Na, išėjo ant estrados grindų d-ras-kunigas Česaitis. Kalbėtojas išrodė linksmas žmogus, pilnas gyvumo, turi nors silpną, bet gražų balsą. Kalbėtojas savo kalboje nieko naujo nepasakė apie Lietuvą, vos tik širdingai padėkavoje Amerikos lietuviams už aukas, suteiktas Lietuvai.

Kalbėtojas rekarčiais pertraukdavo savo kalbą del didelio triukšmo publikoje, tas jam darė didelį nesmagumą. Čia, mat jam kalbant tarpe publikos įvairūs agentai sukalojo si, vieni iš jų pardavinėjo notas del "ambulance", kiti varė kitočių rušių biznio transankcijas; taip sakant, buvo kartu prakalbos, ir jormarkas. D-ras-kun. Česaitis savo kalbą užbaigė.

prakalbos prasidėjo teatras, bet nebuvo spausdinto programo, nei kitokių budų neteko sužinoti to veikalo turinį, na, auditorijoje šiaučiant triukšmui, negalima girdėti lošųjų kalbos, išėjau iš to sklepo salės.

Kas-link tikslo atvykimo daktaro į Ameriką, teko girdėti nuo kun. J. Jakaičio, butent Česaitis atvyko į Ameriką kaipo d-ras su tikslu atgaivinti, arba taip sakant, palaikyti gyvybę "Draugo," nes d-ras-profesorius kun. Bučys, išvažiuoja į Lietuvą, todėl tas išlepintas populiaris "Draugas" be daktaro, negali

apsieiti, ir prie jo yra paskirtas d-ras - kun. Česaitis, kuris beabejo stengsis palaikyti "Draugą" stipriu dvasiška, moraliai, o gal dar materialiai?...

Worcesterio lietuviai Rymokat. linki geriausio pasisekimo d-rui kun. Česaitiui darbuotis prie "Draugo." Vienas iš worcesteriečių pareiškė, kad jeigu daktarai prie "Draugo" stovės, tai "Draugas", girdi, "džiava" niekad nesirgs. Sermėgius.

ROCHESTER, N. Y.

Lietuvių Bolševikų Siuraprotystė.

Balandžio 4 d. buvo rodomi iš Lietuvos judami paveiksai bolševikiškoje Gedimino svetainėje. Atsilankius man tų paveiklų pažūrėti, kurių taip širdis troško pamatyti, atsiėjo sykiu prisiklausyti bolševikų urvgėjų, kas nemalonų įspudį dūrė visai publikai ir sykiu p. Račiūnui. Rodos, matyti buvo sėdintis apie mane pusėtinas vyras, bet su pamaišytomis smegenimis, nes iš jo burna atsikartoj kartas-nuo karto: "žmogeliau, kam tu trauki tokius paveiklus, kurie neverti nei nikelio pažūrėti." Rodos, kad tas bolševikas ir nežinojo, kur jis ėjo. Pamatė Lietuvos kariuomenę emė šaukti: "buožių valdžia! darbininkų žudytojai! burbulų išpusta valdžia!" Pamatė bolševikus už geležinės tvoros, jau jam suspaudė skausmai širdį: "žiurėkit, prakeiktieji, kaip mūsų brolius laiko." Daug nešvarių žodžių iššaukė, matydamas karvės sudaužytas bažnyčias ir burelių moterelių, aplankančių Vilniaus Kalvarijos, nors gal jo pačio motinos yra aršiausios daktros. Paukšt-lis.

WORCESTER, MASS.

Iš S. L. A. 57-tos kp. Veikimo.

Nedėlioje bal. 10-tą d. įvyko turiningos prakalbos, kurias parengė S. L. A. 57-ta kuopa. Kalbėjo adv. F. J. Bagočius ir Worcesterio Akademijos profesorius Herald Wade.

Tiesa, gerb. profesorius galbos neteko girdėti, nes pavėlinu nueiti, bet sužinojau nuo kuopos pirm., kad šis įžymus amerikonas labai turiningą prakalbą pasakė. Gerb. Herald Wade, kaipo aukštos mokyklos profesorius, savo prakalbą pašventė vien tik apšvietos bei mokslo pažinimo reikalams. Taipgi plačiai kalbėjo apie viešą lietuvių knygyną; ragino žmones, kad lankytų knygyną ir skaitytų knygas. Gerb. profesorius pasižadėjo akademijoje padaryti kolektą knygų, ir prisiūsti jas į knygyną. Visi, kas suprato anglų kalbą, gėrėjosi ne vien jo prakalba, bet podraug malonum jo personalu.

Antras kalbėjo gerb. advokatas F. J. Bagočius. Bagočiaus kalba buvo daugiausia reikale organizatyviškame. Ragino žmonės prigulėti prie S. L. A. organizacijos, kurioje jau dešimtyis tukstančių žmonių priguli. Bagočius, pareiškė, kad S. L. A., tai yra vienatinė Amerikoje lietuvių organizacija, kuri suteikia žmonėms pašalpą ligoje bei mirties valandoje; gyvenant žmogui suteikia moralę pašalpą, siuntinėjama laikraštį ir knygas kiekvienam nariui. Bagočius sakė: lai nebuna nei vieno lietuviu, nepriklausančio į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, taipgi Lietuvos Piliiečių Sąjungon.

Tiesą pasakė adv. Bagočius: tos dvi mūsų lietuvių organizacijos yra didžiausios Amerikoje, tad mūsų pareiga visų lietuvių buti nariais tų dviejų organizacijų, nes šios dvi organizacijos yra tyrai lietuviškos, prie jų neturi pretenzijų niekas kitas, kaip tik lietuvis.

Publikos buvo apie 500 žmo-

nių, buvo pilna svetainė, kaip bačkoje silkių. Sermėgius.

LOWELL, MASS.

Balandžio 10 dieną čionai buvo Saldžiausias širdies Jėzaus Draugijos prakalbos. Nos šitai dr-tei vardas duota šventas, bet joje yra veik vieni komunistai. Ir jie štai ką padarė: parengė prakalbas ir pakvietė draugą Michelsoną iš South Bostono, "Keleivio" redaktorių. Jie draugą Michelsoną buvo pakvietę tik-tai ant juoko, ir drg. Michelsonas pasakė gerą prakalbą kas link draugijos reikalų, o paskui apie Lietuvą daug naujo pasakė.

Po prakalbų, drg. Michelsonas sako: gal kas nori kokių klausimų? vienas iš aršiausių iš šoko su klausimais, tai jam kalbėtojas ir atsakė. Ir pradėjo keli kelti visokius klausimus be jokios tvarkos. Ir vienas pašoko be parėtko, tai jam kalbėtojas liepė sėstis. Tada jis į kalbėtoją sako: nebuk tamta kiauulė ir toliaus pradėjo visokiais žodžiais kalbėtoją vadinti ir pradėjo sakyti, kad kalbėtojas nieko nežino.

Tai matote, draugai Lowell, kaip per trumpą laiką žmogus kėičias. Neseniai mūsų šitiems patiems nustumkeliams komunistams Michelsonas buvo kaip aniuolas iš dangaus, o dabar jau k... vadina. Matote, mūsų komunistai jau ne savo razumu gyvena, jie neturi jokios organizacijos, tiktai šitos draugijos vardu prisidenge.

Lowellietis.

BALTIJOS VALSTYBIŲ ATSTOVŲ PASITARIMAS.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

hang separately. Todel kviesdamas prie sudarymo tarp šių valstybių kokios nors sąjungos, nurodinėjo, kaip tat svarbu kiekvienai iš tų valstybių daboti, idant ir jos kaimynės, sesers valstybės nebutų slavų užlietos. Jeigu žlugtų Lietuva, tai tas patsai pavojus grėsytų ir Latvijai ir Estijai, o pagaliau ir Suomijai, linkusi pati vieną, negalėtų atsilaukyti prieš slavų įsiveržimą. Todel jos visos išvien privalo ginti savo nepriklausomybės.

Ką-tik sugrįžęs iš Europos kongresmonas Walter M. Chandler, kursai buvo atsilankęs visose trijose valstybėse ir matęs su Suomijos Užs. ministeriu, plačiai nurodinėjo į politinį ir ekonominį šių valstybių padėtį ir jų faktiną padėtį, kurios priparodžiūs yra, jog jos moka ne tik tą savo nepriklausomybę paskelbti, bet ir ją išlaikyti. Naujoji Amerikos administracija dar nėra išsitarusi, kokios laikysias politikos link Baltijos valstybių nepriklausomybės pripažinimo, tačiau savo programoje yra priėmimo principą tautų apsisprendimo. Savo kalboje gerb. Walter M. Chandler plačiai nurodinėjo, kaip tat jis dalinai yra daręs Amerikos senatę, jog visi pamatai, kurie reikalaujami dēlei tautų pripažinimo, kaip tat ir atskirų teritorija, tikėjimas, kalba, ir faktinis šių tautų buvęs užgrobtas ir faktinis jų galėjimas ekonominiai ir politiniai išsilaikyti yra pilnai pripažinomi šių valstybių gyvenime.

Toliaus kalbėjo gerb. R. Caldwell, kursai yra ne vieną sykį jau užtaręs lietuvių reikalus ir prašęs suteikimo Lietuvai pripažinimo nuo buvusios Wilsono administracijos ir jau yra, kaip pasisakė, kalbinęs ir šią administraciją. Dēlei daugelio priežasčių dalykas vis atidedamas, iki paaiškės ir visas nusistatymas link Europos politikos. Tačiau gerb. R. J. Caldwell didžiai apgailestavō dēlei įsiveravusios imperialistinės politikos Lenkijoje, o šią Lenkiją palaiko

juk Francija. Todel daug atsakomybės už visą padėtį šiandien krinta ir ant tos valstybės.

Buvusieji susirinkime Baltijos valstybių atstovai gerb. John J. Kalnin, Latvijos atstovas ir Otto Lepel, kaip naujai nusikirtasai Estijos atstovas, abudu yra pabriežę savo kalbose apie reikalingumą Baltijos valstybėms vienyti ir bendrai ginti savo nepriklausomybę. Iš Lietuvos pusės kalbėjo dar šiam susirinkime d-ras Jonas Šliupas, nupiešdamas atskirą šių valstybių buitį, kaipo neslavų tautų ir išskeldamas sumanymą apie sudarymą naujų vandens kelių, kurie galėtų sujungti Nemuną su Dniepru, Baltasias jūras su Juodosioms, ir Lietuvos Atstovybės sekretorius M. Vinikas, kursai yra kvietęs nepamiršti šių užmegstų pasitarimų ir toliau juos palaikyti ir Lietuvos Atstovo vardu padėkavo visiems susirinkusiems už gražius ir skaisčius sumanymus, o ypač Suomijos Ministeriui, kuriam teko ir perstatyti kalbėtojai ir atsiliepti po kiekvieno kalbėtojo kalbos.

Prie šių pietų dalyvavo Suomijos Atstovas ministeris A. H. Saastamoinen, Lietuvos Atstovas J. Vileišis ir Lietuvos Atstovybės darbuotojai M. Vinikas ir R. C. DeWolf, Latvijos Atstovas John J. Kalnin, Estijos atstovas Otto Lepel ir konsuleris agentas P. A. Pabstel, Kongreso narys Walter A. Chandler, prof. Herbert Adams Gibbons, R. J. Caldwell, Generalis Suomijos konsulis, A. Solitander, d-ras Jonas Šliupas ir Prekybos ir Pramonės Direktoriato nariai, J. Lopatto, kaipo pirmininkas, P. S. Vilmontas, kaipo vice-pirm. ir F. J. Bagočius, kaipo sekretorius. Iš pakviestųjų į pietus neatvyko Latvijos finansinis atstovas gerb. Ozoliš, kursai tą dieną buvo užimtas kitame posėdyje ir Lietuvos Misiijos narys Bol. Mastauskas, kursai tą vakarą buvo susirgęs.

Lietuvos Informacijų Biuras.
8-17-1921.

LIETUVOS ATSTOVO J. VILEIŠIO KALBA.

Pasakyta Baltijos Valstybių Atstovų Susirinkime prie pietų Waldorf - Astoria viešbutyje, Kovo 6 dieną.

Gerbiamieji Baltijos Valstybių Atstovai ir Gerbiamieji svečiai:—

Aš skaitau sau už didelę garbę, jog jus sutikote atsilankyti ant šios pirmosios Baltijos valstybių atstovų nedidelės sueigos. Vos tik keletas dienų, kaip Lietuvos Respublika, užbaigus tautų keliu savo sienų išlyginimą su Latvijos Respublika yra faktinai priėjusi prie Baltijos jūros. Kovo 31 dieną Lietuvai tapo pavestas Baltijos pajurio krantas ir tokiu budu ir mūsų šalis faktinai įėjo į šeimyną Baltijos valstybių, kurių laivai ir laiveliai jau seniai plaukinėjo po Baltijos jurą. Tasai atsitikimas yra pridavęs man drąsos sukviesti jus čion pas save, kad dēlei šio fakto pasidžiaugus. Ir šiandien man malonu čion matyti ne tik broliškos, sulig praeities Latvijos ir Estijos gerb. atstovus, tų dviejų valstybių, kurios yra pripažinusios Lietuvos Respubliką de jure, bet ir gerb. Suomijos Ministerį, kurio valstybė jau yra ir Suvenyto Valtstijų Amer. pripažinta, nuo kurio aš esu prityręs per visą laiką čion draugiško atsinešimo.

Drauge su tuome negaliu nepaminėti, kad prie šios sueities sutiko atsilankyti gerb. R. Caldwell, kursai jau keli metai nuosirdžiai seka visus santykius Lietuvoje, yra apsipažinęs su daugeliu mano krašto veikėjais ir visados yra rodęs širdingą prie mūsų krašto atsinešimą ir

gerb. prof. Herbert Adams Gibbons, kurio skaisčius raštus apie Baltiko valstybes bejabėjonėjus visi esate skaitę. Pagaliaus tarp mūsų yra ir Represent. Mr. Chandler, kursai vos kelios dienos, kaip yra sugrįžęs iš Europos ir kursai pasisakė aplankęs Lietuvą, Latviją ir Estoniją ir manau, jog jam bus dar smagiau už šių šalių nepriklausomybę išsistarti, negu kaip jis nesykį jau pirmiau ir kaipo vienas iš pirmųjų yra išsitaręs. Iš tarpo lietuvių Tamstos čion matote tik pirmuosius darbuotojus mūsų jaunos įstaigos Amerikos Lietuvių Prekybos ir Pramonės Tarybos Direktoriato narius, buitent J. Lopato, pirm., P. Vilmontą, kaipo vice-pirm. ir F. Bagočius, kaipo sekretorių ir mūsų Atstovybės narius. Be jų dar yra tarp mūsų ir gerb. d-ras Jonas Šliupas, kursai čion tarp Amerikos lietuvių darbuotojai apie 35 metus, skleisdamas liuovsybės ir demokratybės principus, o paskutiniaisi metais įsimylėjęs yra į idėją sutverimo Lietuvos laivyno, kursai taip reikalingas priėjus mums prie jūros.

Gerbiamieji, mums prisieina darbuotis šioje didžiausioje viso pasaulio demokratijoje Suvenytose Amerikos Valstijose ir buti kiek toliau nuo to sukuriu, kuriame eina mūsų valstybės gyvenimas. Turiu pripažinti, kad patioje Lietuvoje prisieina pergyventi dar daug neramių valandų dēlei užėmimo mūsų teritorijos dalies ir įsiveržimo į Vilnių lenkų kariuomenės. Ten dar girdžiasi ginklų žvangėjimai, bet Lietuvos tauta tvirtai pasitiki, jog užgrobito siekimai taps pagaliau diskredituoti akišes viso pasaulio tautų ir jog visi ginčai su Lenkija taps ramiu budu išlyginti. Jau praėjo tie laikai, kuomet imperialistinių siekių perimtos viena ar kita šalis nori apimti kitos teritoriją. Visas pasaulis ruošiasi prie naujos buitės, kuomet tiesa turės paimti viršų ant galybės, kuomet valstybinės kooperacijos ir susiendrino interesai turės imti viršų ant egoistinių troškimų užgrobiti, tai vieno ar kito žemės šmotelio nuo kaimyno.

Istorijos bėgimu Baltijos valstybėms yra lemta veikliausia susirasti tie valstybinio susibėdravimo obalsai, kaipo naujai susikurusios, jos privalo surasti daugiau moralinės pajiegos ir valstybinio nusimanymo, jog viena ar kita vienybės forma yra visoms joms naudingiausia. Prie tokios vienybės mūsų veda ne tik tas skaisčius, baltasai Baltijos jūros paviršius, bet ir gyvas mūsų pačių reikalų nusimanymas. Praeityje visos šios neslaviškos valstybės buvo slavų pavergtos — jie stengiasi prieti prie Baltijos jūros. Tačiau jų naturalis, išsivystimam turėtų eiti į pietus ir gal į tolymus Rytus, kame jų istorinė kultivavimo rolė dar nėra pilnai atlikta. Baltijos valstybėms turi buti leista liuosai vystyti savo gyvenimą ir mes tvirtai pasitikime, jog ne vienos iš mūsų valstybių jau slavai nebeužlies. Kad pavojus būtų mažesnis, mes privalomė susiburti į vieną kuną ir tuomet mums nebebus bausios nė bangos iš vakarų — nuo vokiečių ekspansijos, nė bangos iš rytų — nuo rusų, nė pagaliaus, ką jau aš, kaipo lietuvis galiu pasakyti, ir bangos iš pietų nuo lenkų, kurie yra tais pačiais slavais.

Tverdami tarp savęs tokią vienybę, mes neprivalome auginti vo širdyse kokios nors agresijos link rusų ir kitų tautų. Mes privalome suteikti joms kuoriamiausį sągyvenimą ir nekludyti jiems naudotis Baltijos jurą ir uostus. Tesinaudoja jas visi platieji rytai, kaip Amerikos uostais Atlantiko pakrastyje

naudojasi visos, labiau centralinės valstybės. Ir aš tvirtai tikiu, jog šių Baltijos valstybių skaitlingi uostai, kaip Helsingforsas, Revel, Ryga, Liepojus ir musų Klaipėda — aš tikiu, kad ji turi būti lietuviams atiduota, neveidinti visokius kai kurių imperialistų planus, žydės lygiai taip, kaip Bostonas, New Yorkas, Philadelphia, ir t. t.

Gerbiame, aš baigiu savo prakalbė. Aš nieko taip netrošku, kaip tinkamo valstybinio susipratimo tarp šių Baltijos valstybių. Aš pilnai tikiu, jog idėja pamatinai yra sveika ir reikia spėti, jog musų valstybės politikos veikėjai pajegia surasti tinkamas formas tokiam susivienijimui — tame jau ne musų darbas. O kuomet susidarys tarp musų tokia vienybė, tai aš tikiu, jog ir Amerikos demokratinė Respublika, kurios malonų atsinešimą prie naujai susidariusių respublikų mes galime apibranginti, nutars galutinai ir mus pripažinti, kaip laisvas ir nepriegulmingas valstybes, kokį pripažinimą jau yra suteikusi musų Baltijos respubliką vyresniajai seserei — Suomijai, kurios gerb. Ministerių atstovų mes turime garbės tarp savęs matyti. Aš kviečiu jį būti šios iškilmės vedėju.

Taigi valio laisva ir nepriklausoma Baltijos valstybių sąjunga!

PROTOKOLAS

LIETUVOS PILIEČIŲ SĄJUNGOS 2-RO VISUOTINIO SUVAŽIAVIMO.

Ivykusio Kovo 31 d., 1921 m., Y. M. C. A. salėje, 215 W. 23rd St., N. Y. City.

1. Lietuvių Piliečių Vyriausios Valdybos pirmininkas pil. J. V. Lutkauskas atidarė suvažiavimą 11 val. ryte, paaikškindamas suvažiavimo tikslus ir kokį darbą jam prisieis atlikti. Nutarta vienbalsiai šį suvažiavimą laikyti teisėtu.

2. Užsiregistravo sekanti atstovai:

- 1 skr., So. Boston, Mass — K. Pratas,
- 2 " Cambridge, Mass — Juoz. Klimavičius,
- 6 " Worcester, Mass. — K. Šimkoniš,
- 42 " Bronx, N. Y. — Eron No-reika,
- 43 " Herkimer, N. Y. — Stasys Saldys,
- 44 " Newark, N. J. — Vlad. Lazdynas ir A. S. Trečio-kas,
- 45 " Frankfort, N. Y. — Ign. Bilyš,
- 46 " Maspeth, N. Y. — Step. Sauciulis,
- 48 " Brooklyn, N. Y. — J. Kripaitis, K. Strumskis, P. Mačys, K. Širvydienė,
- 49 " Harrison ir Kearney, N. J. K. K. Mečionis,
- 51 " Elizabeth, N. J. — Jurgis Budris,
- 52 " Hoosick Falls, N. Y. — Antanas Verikas.

Atstovus prisuntę 12 skyrių — viso 16 atstovų.

Taipgi suvažiavime dalyvauja Lietuvos Atstovas gerb. J. Vileišis ir Vyriausios Valdybos 3 nariai: pirm. — J. V. Lutkauskas, sek. — S. E. Vitaitis ir ižd. — J. O. Širvydas.

3. Renkama prezidiumas: a) pirmesdžiui išrinktas Vl. Lazdynas; b) sekretorium — J. Kripaitis.

4. Pirmsėdis užėmęs vietą paskiria sekančius į rezoliucijų ir įnešimų komisiją: pil. A. S. Trečio-kas, J. Budrį, A. Veriką.

5. L. P. S. raštininkas, S. E. Vitaitis perskaitė pereinamo pirmo Liet. Pil. Sąjungos suvažiavimo protokola, kurs tapo vienbalsiai priimtas.

6. Raportai Vyriausios Valdybos:

a) Pirm. J. W. Lutkauskas pareiškė, jogei dirbdamas Centro raštinėje turėjo vesti darbą Pirmininko ir Raštininko Vedėjo, todėl raportas atskirai iš abiejų vietų darbuotės. Raporte, kai po pirmininkas, pareiškė, kad važinėjęs su prakalbomis po lietuvių kolonijas ir per pastaruosius 6 mėnesius laiko aplankyta apie 30 vietų, kuriose sutverta L. P. Sąjungos skyriai, parduvinėta L. L. Bonai ir rinkta aukos Lietuvos reikalams.

Pranešime, kaip raštinės vedėjas pareiškė, jogei svarbiausias reikalų buvo įvesti tinkamą tvarką narių bei piniginių reikalų vedimui. Neturint savo laikraščio nebuvo galima supažindinti plačią visuomenę su L. P. Sąjunga. Tiesa, tuli laikraščiai talpino L. P. Sąjungos pranešimus, ačiū jiems už tai. Bet kiti netalpino. Todėl reikėjo aiškinti tik pranešimus, kuriuos gaudavo skyrių raštininkai, tačiau ir taip iki kovo 31 d. yra gyvuojančių 51 skyrių su virš 5000 narių. Tuose skyriuose yra arti 2,000 užregistruotų narių, apie 2,000 įmokėję Valstybinį mokestį už 1920 m., bet dar aplikacijų nėra Centrai pri-siuntę, o kitų tik pranešta, kad skyriai susitvėrę, bet dar nei mokėsniai, nei aplikacijos nepri-siustos.

Pranešimas vienbalsiai priimtas.

b) Pranešimas L. P. S. raštininko S. E. Vitačio. Pareiškė, jogei direktoriatas turėjo viso 7 susirinkimus. Nors darbas buvo sunkinamas sutinkant priešingumų iš krikščionių - demokratų pusės, vienok, palyginamas, per pusmetį buvo daug padaryta. Išreiškė pasitikėjimą, jogei ant toliau tarp Amerikos lietuvių įsigyves bendras valstybinis susipratimas ir ateityje L. P. S. galės atlikti didelius darbus.

Pranešimas vienbalsiai priimtas.

c) Raportas L. P. S. Iždininko, J. O. Širvydo. Pateikė sekančią pinigine apyskaita. Įplaukų ir išplaukų L. P. Sąjungos izdo nuo spalio 1 d., 1920 m. iki kovo 15 d., 1921 m.

ĮEIGOS:

Narių mokesniai	..... \$4147.54
Narių aukos	..... 1929.23
Nenarių aukos	..... 134.50
Bendrai	\$6211.27
ISEIGOS (Detaliai):	
Lietuvos Šauliams	.. \$1018.39
Gynimo Komitetui	..... 712.00
L. Raud. Kryžiu	..... 233.45
Vilniaus atvadavimui	..... 83.89
Auka Valst. Fondui	..... 16.00
Už ženklelius	..... 350.00
Už spaudą	..... 158.88
Už kabelį T. Lygai	..... 75.50
Raštinės baldai	..... 235.00
Raštinės užlaikymas ir mažmožiai	..... 996.53
Skyrių kasose liekasi	..... 1106.03
Valstybės Fonde yra	..... 1225.60
Bendrai	\$6211.27

Patarė skyriams užsiimti, ant kiek galima, švietimo darbu; taipgi, kad imtų domėn aukų kontroles, kurias žmonės sude-da Lietuvos reikalams, po įvairias kolonijas. Paratė, kad galima geriausiai kontroliuoti siunčiant per Lietuvos Aatstovybę.

Raportas vienbalsiai priimtas.

7. Atsilankiusis į visuotinąjį L. P. Sąjungos susirinkimą, Lietuvos Respublikos Atstovas J. Vileišis, kaip L. P. Sąjungos garbės pirmininkas sveikino visus susirinkusius ir linkėjo pasėkmės darbuose. Reikia pastebėti, jog neveidinti visokių trukdymų, Liet. P. Sąjunga jau šiandien išaugo į stiprią organizaciją, kuri turi apie 50 skyrių ir apie 4,000 savo narių. Kai kurie neaiškumai ar tai dėl pa-

čios organizacijos pasivadini-mo, ar tai kiti statuto klausimai šiandien jau paties gyvenimo tapo išlyginti ir galės būti galutinai šio susirinkimo užtvirtintais. Musų užduotis yra aiški — tvirtinti Lietuvių Piliečių tautinį ir politinį susipratimą ir remti laisvą ir nepriklausomą demokratinę Lietuvos Respubliką. Darydami tą darbą, mes nenusidėsime nė prieš šios šalies įstatymus, nė nešukelsime neapykantos įvairių amerikizacijos draugijų, kaip tat yra baidoma. Šiandien jau galima žengti toliau prie visos eilės praktiškų darbų, kuomet organizacija jau yra sustiprėjusi. Kaip į remtinius Lietuvių Piliečių Sąjungos darbus Lietuvos Atstovas nurodinėjo į reikalingumą šelpti aukomis Viešąjį Amerikos Lietuvių Knygyną ir visą akciją dėl išgavimo Lietūvos nepriklausomybės pripažinimui. Iš sudedamųjų L. P. S. skyrių įmokėsių, kurie sueina į Valstybinį Fondą, jau šiandien dalinai atliekami šie darbai. Be to yra butinu reikalau New Yorke sutverti "Lietuvių Keleivių Namas", kuriame galėtų rasti prieglaudos ir patarimų, kaip atvažiuojantieji į Ameriką, taip ir grįžtantieji Lietuvon. Tokio "Lietuvių Keleivių Namo" įstaigimas — tai pirmoji Lietuvos Atstovybei užduotis ir šiame reikale L. P. S. skyriai ir Vyr. Valdyba yra prašoma paremti tą darbą. Be to yra ir visa eilė kitų tolimesniams veikimui sumanymų, kurie bus čion Vyr. Valdybos įnešta svarstymui. Tai linkiu visiems iš-tvermės ir užsidedimo prie darbo.

8. Pranešimai atstovų iš vietos skyrių darbuotės.

Skyrių atstovai plačiai pranešė iš savo skyrių darbuotės ir jų stovį.

Pirmą valandą padaryta pertrauka pietams ir nutarta antrą posėdį atidaryti 2 valandą.

Antros Posėdis.

1. Susirinkimą atidarė pirm-sėdis Vl. Lazdynas, 2-rą val. po pietų.

2. Peršaukta atstovų vardai.

3. Susirinkimas svarsto sekančią iš eilės sumanymą: Įvedimas Moterų skyriaus. Šiame klausime pakviestas referuoti J. O. Širvydas. Nurodo plačiai reikalingumą tokio skyriaus ir pasiulo sekančią rezoliuciją, kuri po apsvartymui vienbalsiai priimta, kaip priedas prie L. P. Sąjungos statuto.

Statuto Priedas I.

Rezoliucija dėl moterų skyrių.

Išeinant iš laikytųjų pranešimų, ganėtinai nušvietusių Lietuvių Piliečių rolę ir jųjų visuomenėje darbuotės svarbą, Lietuvos Piliečių Sąjungos II-sis susivažiavimas priėmė sekančią rezoliuciją:

"Įvesti prie Lietuvos Piliečių Sąjungos, tais pačiais organizacijų dėsniais, Lietuvių Piliečių skyrius, į kuriuos Lietuvių Piliečių moterys ir mergaitės visose kolonijose galės, jeigu norės, atskirai susitverti, ir savo tarpe vesti organizacijos darbą veikdamos artimame kontakte su kitais Lietuvių Piliečių skyriais ir prisilaikydamos Lietuvių Piliečių Sąjungos pamatinio statuto."

Šią rezoliuciją susivažiavimas priima, kaip Pamatinio Statuto priedą I-ą.

4. Sekantis svarstoma sumanymas:

Įvedimas prie L. P. Sąjungos Skautų skyriaus. Šiame klausime taipgi referuoti pakviestas gerb. J. O. Širvydas. Plačiai iš-dėstęs reikalingumą tokio skyriaus, iš kurio nauda būtų musų jaunimui ir organizacijai, pasiulo šitokią rezoliuciją, kuri, po apsvartymui vienbalsiai priimta, kaip priedas prie Statuto N. 2.

Tel. S. B. 2488
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
 LIETUVIS
 Gydytojas ir Chirurgas
 366 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. Terssem
 DENTISTAS
 306 Main St., Worcester, Mass.
 viršui "Iver Johnson" kautuvės
 Patyres dentistas, priima-mos kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

Bell Phone Dickinson 3095 M.
Dr. Ignotas Stankus
 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
 Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
 Nuo 9 rito iki 5 po pietų
 Vakaraais, Kertverge nuo 6 iki 9 P. M.
 Nedėliomis iki 4 po pietų.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
 Akis Specialistas.
 399a Broadway,
 Tarpe E ir F gatvių. South Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh
 (Jakišavičius)
 Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
 509 Broadway, Kampas G St.,
 So. Boston, Mass.
 Telephone South Boston 502

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
 Galima susikalbėti ir lietuviškai
 Ofiso valandos:
 Rytais iki 9 val.
 Po pietų 1 iki 3
 Vakaraais 6 iki 9.
 536 Broadway, So. Boston.

Pranešimas

Pranešame, kad Darbo žmonių Knygyno katalogai 1920 metų jau išsibaigė, gi 1921 dar negatavi, todėl kurie negavote teiksitės atleisti. Dabar Darbo žmonių knygyne SANDĖLIS išaugo į taip didelį, kad ta vieta, kurioje dabar yra pasidarė per ankšta, prisieina įjėškoti didesnės vietos, kurioje būtų galima netik, kad visas Europoje ir Amerikoje išleistas lietuviškas knygas sutalpinti, o ir svetim-tautiškių kad nemažai tilptų, tad del tos priežasties reikalinga taipat didelio katalogo, kokio dar lietuviški knygynai niekuomet neturėjo. Parupinimui to, reikia daug pinigų. Taipgi del stokes pinigų ir dėlei dar nežinomos vietos gali būti, kad ims laiko apie keli mėnesiai, kol viskas bus gatava ir todėl, brangūs Darbo žmonių Knygyno rėmėjai, turėdami progos pasinaudo-kite per draugus, kurie gali ypa-tiškaai atvažiuoti, arba patys atvažiuokite, mes užtikriname, kad čia gausite knygų, kokių kituose knygynuose negaunate, jau dabar turime galybę tik-ką iš spaudos ir jau atgabenta iš Lietuvos knygų, taipgi laikraščiai: "Lietuvos Ūkininkas" 10c., "Socialdemokratas" 5c., "Sietynas" 30c., "Aušrinė" 30c., "Trimitas" 20c. "Mokykla ir Gyvenimas" 50c. Siųskite užsakyms ir kartu pinigus. Šiuomi adresu:

J. B. AGLINSKAS,
 3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dykai Rašomoji Mašinukė.

 Kam turi rašyti su plunksna, kadangi DYKAI gali turėti gerą drukuojamą mašinėlę (Typewriter), kuri parašo gražiai ir aiškiai, negu su plunksna. Ant tos mašinėlės gali kiekvienas teisingai ir greitai rašyti laiškus ir dokumentus. Labai paranki tiems, kurie negali gerai rašyti su plunksna. Padaryta gražiai, tvirtai ir niekadodos neužsikerta; r. šio aiškiai, turi visas literas, numerius ir raštiskus ženklus. Tą mašinukę turėtų turėti kiekvienas. Ji parsiduoda po \$4.00 ir brangiau, mes ją duodame kiekvienam DYKAI, kas pirks musų laikrodėlį.
 TAS GRAŽUS LAIKRODĖLIS TIK \$6.75.

Jeigu norite turėti gražų ir tvirtą Laikrodėlį, prie darbo arba šventadieniais, tai nelauk, ir parašyk tuojau jį. Tai laikrodėlis yra taip vadinamas senosios šalies sistemos "Roskopo Patentas", kuris yra vidutinio didumo, labai tvirtu mechanizmu ir laiką laiko iki minutų, turi gražius tvirtus viršus, su gražiu ciferblatu ir gali laikyti daug metų. Niekur negausite geresnio laikrodėlio prie darbo. Laikrodėlis yra vertas \$9.00, mes tik per trumpą laiką del supažindinimo publikos parduodame po \$6.75, ir priedo kiekvienam duosime DYKAI rašomą mašinėlę. Jeigu norite turėti tą vertingą laikrodį ir mašinėlę, tai ilgai nelauk, tik prisiųk \$1.00, rankpinigių, o likusius \$5.75 užmokėsite paimdami lairodėlį ir mašinukę. Rašykite tuojau ir adresuokite:
PRACTICAL SALES COMPANY,
 1219 North Irving Ave., Dept. 23, CHICAGO, ILL.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPŠINĖ

 "Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiucia-lilia."
 Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 50c. buką
BAMBINO
 Arbatinis šaukštukas tuojau pašalins kudikio virdurij die-gimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galutinai pašalins užkietėjimą. "Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo dangiaus!"
 Motinos! Jeigu jūsų aptiekorius neturi jo, tai prisiųskite 60c. pašto markėmis tiesiog į
F. AD. RICHTER & CO.
 3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City.

American Line
 Tiesioginė linija iš New York į Hamburgą.
 Patogiausia kelionė į Lietuvą ir Rusiją. Didelis moderniškas dvejetainis šriubais laivas išplauks
MINNEKANHDNA (naujas) 3 Kliasa Geg. 12 d., 1921
MANCHURIA ..... Balandžio 14 d., 1921
MONGOLIA ..... Balandžio 28 d., 1921
 Trečia klesia iš New York iki Liepojaus \$132.00
 Trečia klesia iš New York iki Eitkunų \$130.00
 Trečios klesos pasažieriai mandagiai yra maitinami, didelijose vagomuose kambariuose. Atskrus kambarėliai del moterų ir vaikų.
 Kreipkitės į Kompanijos ofisą: 84 State St., New York, arba prie vietos agento.

Lietuviška Aptieka
 Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaukų.
 Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnesio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valinui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirsite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausias daktarus per telefoną visai uždyką.
H. CABITT,
 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

ATYDAI VISUOMENES
 Parduodu laivakortes visoms linijoms, per priepilaukas Ham-burgo, Brems, Rotterdamo, Antverpo ir Liepojaus. Kurie keliausite Lietuvon Balandžio, Gegužio, Berželio mėnesiuose dar laikas užsisakyti vietas, antros ir trečios klesos. Rankpinigių siųskite \$30.00 Money Orderiu. Laivakortė prekė iš N. Y. į Eitkunus \$109.66. Siūčiu pinigus į Lietuvą pagal dienos kursą, reikale — telegramu. Nusitumtas greitas ir gvarantuotas. Visados kreipkitės antrašu, o busite užganėdinti,
A. L. T. S. NARYS.
JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA,
 168 Grand St., Tel. Greenpoint 5975. Brooklyn, N. Y.

KAS NAUDOJA PAIN-EXPELLERĮ?

 Darbininkas naudoja palengvinimui ekaudamų muskulų nuo įtempto sunkaus kasdieninio darbo.
 Ūkininkas naudoja jį ir negalėtų apseiti be jo. Pain-Expelleris laikomas garbin-goj vietoj kiekvieno ūkininko namuose, kur gali atsitikti netikėtas staigus ligos užpuolimas, nelaimingas atsitikimas ir daugybė kitų nelaimių išikti.
 Dirbtuvės darbininkas naudoja Pain-Expellerį, nuo pečių skaudėjimo, skausmo šone, šaltio ir kitų mažų nesveikimų, kurie grumuoja pertraukimu galimybės uždirbti kasdieninę duoną.
 Angliakasyms naudoja Pain-Expellerį nuo reumatiškų skausmų, strėnų diegimo, neuralgijos ir kitų atsitikimų jo pavojin-gam užsiėmim, kad užlaikytis savo svei-kaatį ir energiją.
 Namų šeimininkė naudoja Pain-Expel-lerį, kuomet vaikai nupuola ir susimusą — nuo musų įkandimo ir kitų vabaly išgim-mo ir ten, kur geras linimentas reikalin-gas.
 Visi naudoja Pain-Expellerį.

Vietos žinios.

KLERIKALŲ PRIEKAIŠTAI.

Beskaitant "Dar-ko" No. 44, bal. 14 d. š. m. randu nepakenčiamą užmetimą sandariečiams. Seniaus "Dar-kas" buvo pilnas visokių užmetimų ant Lietuvos Misijos, bet paskyrus į Misijos narius p. Mastauską lyg biskp nusiramino. Bet visiems gerai yra žinoma, kad davatka niekad nenustoją pliaukšti nebutus dalykus. Taip ir visa "Dar-ko" "psalomščikų" šauka pradėjo visai nebutus dalykus rašinėti apie sandariečius ir visokių priekabių žieškoti. Pamatė kokį nors žmogų, kurs nešoka pagal jų komandą, tojaus jiems prikiša sandariečius. Ir ko toliau, tuo daugiau pradeda pripildyti savo laktus visokiomis nesamonišomis apie sandariečius. Nors nereikėtų atkreipti atydos, nes jie visi yra užplūti lava iš vatikaniškai - lenkiško vulkano ir visi nemato jokios šviesos ir moka viską daryti. Atkreipti atydos į juos nebutų reikalo. Pamatė, kad kas apie juos rašo, jaučiasi tokiais didvoriais, kaip gaidžiai. Ir, žinoma, kaip tas pudliukas užkibintas pradeda loti, stausti ir šokinėti.

Bet kada perziangiamos rybos, tai negalima pakęsti, kad ir musytės birtu. Pav., vietinėse žiniose viršminėto "Dar-ko" numerio "Buvęs" aprašo vietinių draugijų konferenciją, reikale pirkimo daržo. Ir ten visokių nesamonių prikiša sandariečiams.

Tarp kitko rašo:

"Tas pats J. Adomavičius buvo vienas iš geriausių šulų sandariečių ir jų vasarinės mokyklos pirmininku. Sugriuvus jų mokyklai ir Adomavičius buvo pravarytas."

Turiu pareikšti, jogei p. J. Adomavičius nėra sandarietis, nes jis neiguli prie A. L. T. S., ir kad minėta ypata nebuvo jokių sandariečių vasarinės mokyklos pirmininku.

Sandariečiai turi netik vasarinę mokyklą, bet ir žieminę. Ir pirmininko atskiros neturėjo ir neturi. Tas pats ką kuopoje pirmininkauja. Bet kad klaidinti daugiau katalikišką visuomenę, tai rašo kas tik į visčiukiską galvą ateina. Žinoma, dykai lakštais neleisti, reikia ką nors pritepti. Ir taip, kaip pavasarje musytės pradeda visur burzgenti, taip ir "Dar-ko" "psalomščikai" pradeda pavasariui ateinant kišti savo nosis iš užpelėjusių sklepų ir nebutus daiktus pėkoti. Jau, rodos, reiktų katalikiškai miniai permatyti tuos visus klaidininkus ir nusikratyti jų tamsintojų - klerikalų jungo, kurs slėgė netik senovės Lietuvos liaudį, bet ir nūdien stengiasi palaikyti minią kuodidžiausioje tamsybėje ir prietaruose.

Lietuvi katalike, ar ilgai dar merdėsi tamsybėje? Jau, laikas butų pradėti protauti! Nežiurint, kaip užpildinėtų ir kaip nesistengtų sandariečius šmeižti, vistiek neišgalės sulaukyti demokratiško judėjimo. Nes jau plati visuomenė pradeda pažinti, kas yra sandariečiai. Ir visas tas užpildinėjimas atrodo, kaip kad pavasarjje muselių, saulei užšildus burzgėjimas. Taip ir visi tie dergėjai sandariečių galima priskaityti prie šeimynos mužyčių muselių. Tai tikros muselės!

Bet po vasaros muselės išnyksta — taip ir visų dergėjų birzgėjimui artinas galas.

J. Taugotas.

PRANESIMAS.

Tėvynės Mylėtojų Dr-jos 81 kp. susirinkimas bus ketverge, Balandžio (April) 21 d., 7:30 val. vakare; Sandaros kambaryj, 327 E St., So. Boston.

Malonėkite visi nariai susi-

rinkti, nes yra svarbių reikalų aptarimui.

Jonas Žilius, sekr.

EXTRA!

Susirinkimas A. L. T. Sandaros 7 kp. bus balandžio 24 d., savam kambaryje, 327 E St., prasidės 1 val. po pietų. Nepamirškite visi atsilankyti, nes bus renkami delegatai į Apskričio suvažiavimą.

Rašt. A. Rasimavičius.

PROTOKOLAS.

STATUTO PRIEDAS II. Rezoliucija dėl Amerikos Lietuvių Skautų Skyrių.

(Tąs nuo 7 pusl.).

Išeinant iš sumanymo, jogei Amerikos lietuvių jaunuomenėi būtina reikalinga netikta pilietinės sąmonės, bet sykiu ir kuno sveikatos lavinimo, Lietuvių Piliiečių Sąjungos II-sis susivažiavimas priėmė sekančią rezoliuciją:

"Įvesti prie Lietuvių Piliiečių Sąjungos jaunuomenės skyrius, vadinamus "Amerikos Lietuvių Skautai." Šitie skyriai galės būti skirtingos organizacijos tarpe vaikinių ir mergaičių, sulgy vietos išlygų. Amerikos Lietuvių Skautai galės turėti savo atskiras organizacijas vietose, vienok visuomet jų darbuotė remsis pamatiniais įstatymais Lietuvių Piliiečių Sąjungos, kuriuos Vyriausia Valdyba sutaisys visai Skautų Organizacijai planą, ir Sąjungos skyriai, kur tik tai galima, tą planą vykina ir kontroliuoja."

Šią rezoliuciją susivažiavimas priima, kaip Pamatinio Statuto priedą II.

5. Kiti papildymai ir pataisymai. Pranešama, jogei iš nekurių vietų skyriai ir nariai reikalauja, kad už 1920 metus būtų paliausota mokesčiai. Įnešta ir nutarta, kad prisilaikant statuto įstojančių narių turi būti priedermė užsimokėti už 1920 metus, bet negalincius skyriai, susinešę su Vyriausia Valdyba, gali paliausuoti tik tai su pastaiba, kad užtvirtinus Lietuvos Valdžiai L. P. S., ant pareikalavimo, tokis narys savo užsilikusiąją duoklę turės užsimokėti.

6. Svarstomas klausimas įkurimo Ateivių Namų. Referuoti šiam klausime pakviesta Lietuvos Atstovas gerb. J. Vileišis. Išdėstė plačiai tokio namo reikalingumą, nurodydamas, kad ir Lietuvos Valstybė šiam karštai pritarė. Antras, referuoti pakviestas gerb. J. O. Širvydas. Po apsvartymui, įvesta ir vienbalsiai nutarta, kad Lietuvių Piliiečių Sąjunga prisiimtų įkurimą Keleivių Namų, New Yorke.

Perėjus šiam nutarimui gerb. J. Vileišis apleido susirinkimą.

Išrinkta šio reikalo įvykinimui komisija sekančių piliiečių:

VI. Lazdynas,
A. B. Strimaitis,
K. Širvydienė.

7. Direktoriato darinkimas.

Įnešta ir nutarta, kad prie dabar esamų 5 direktoriato narių, darinkti dar 4, kad būtų devyni, kaip statutus nurodo.

Perstatyta sekanti, kurie ir išrinkti aklamacijos budu:

VI. Lazdynas,
Juoz. Kripaitis,
Ks. Strumskis,
Vincas Ambrzevičius.

8. Nuosavio laikraščio klausimas. Plačiai išdėstę reikalingumą nuosavio laikraščio, per kurį būtų galima prieiti visuomenės ir Sąjunga pasekmingiau augtų.

Vienbalsiai nutarta išleisti mėnesinį buletiną. Išleidimo lėšos palikta skirti Vyriausiai Valdybai, pasistengiant daryti taip, kaip išeitų pigiausiai.

9. Skaityta laiška iš skyrių su įnešimais. Didžiojoje pirmesni padaryti nutarimai sutiko su skyrių įnešimais, todėl tinkamų daugiau naujų įnešimų neatradus, laiška padėti į

L. P. Sąjungos rejestrą.

10. Reikale Lietuvos Laisvės Paskolos, ir naujai rengiamos Lietuvos Gynimo Paskolos, priimta vienbalsiai sekanti:

Reikale Lietuvos Laisvės ir Gynimo Paskolos. Susivažiavimas, turėdamas omenyje sumanytąją naują Lietuvos Gynimo Paskolą ir tuomtarpu tęsiamą pirmąją L. L. Paskolą, priėmė sekančią rezoliuciją:

"Lietuvių Piliiečių Sąjunga yra pasirengusi visomis galimomis priemonėmis remti sumanytąją Lietuvos Gynimo Paskolą, kuomet ją Lietuvos Valstybė užtvirtis, ir bendrai tame reikale darbuotis su esančiais vietos Paskolos Komitetais; kur tokių komitetų nesiranda, tenai L. P. Sąjungos skyriai tuomi reikalui užsiims. Pakol tebesitėsia L. L. Paskola, tai mes šiuomi pareiskiamo, jogei mes rupestingai darbuosimės šitos paskolos kėlime iki ji oficialiai bus per Lietuvos Valstybę uždengta."

11. Įnešta ir nutarta išnešti rezoliuciją prašant Suv. Valstijų valdžios paskirti konsulą Kaune. Nutarta, kad tokią rezoliuciją prirengtų ir pasiųstų L. P. S. Vyriausia Valdyba.

12. Nutarta išnešti rezoliuciją raginti L. P. S. Skyrius rinkime aukų Lietuvos reikalams.

Pasiulyta ir vienbalsiai priimta sekanti rezoliucija:

"Liet. Piliiečių Sąjungos šis susivažiavimas pareiskia, jogei L. P. Sąjunga laiko sau už pareigą materialiai remti Lietuvos Gynimo Komitetą, Liet. Saulių Sąjungą, Liet. Raud. Kryžių ir kitas Lietuvos Valstybinės ir Lietuvių visuomenės labdarinigas organizacijas."

13. Pareiskimas dėl naujos atvykstančios Lietuvos Misijos. Pasiulyta ir po apsvartymui vienbalsiai priimta sekanti rezoliucija:

Reikale Naujosios Lietuvos Misijos Sąstato.

Iš Lietuvos Respublikos Atstovybės Amerikoje pranešimo mes dasizinojome, jogei Lietuvos Respublikos Užsienių Reikalų Ministerija yra paskyrusi naują Lietuvos Misiją Amerikoje, susidedančią iš p. Čarnecko, p. Rozenbaumo ir p. Mastausko, kurios misijos vienas narys, buvęs p. Mastauskas jau yra pribuvęs. Del šito susivažiavimas priėmė sekančią rezoliuciją:

"Mes pasižadame remti naują Lietuvos Misiją, išskyrus dabar pribuvusiojo nario, p. Mastausko, kuris tarp Amerikos lietuvių yra išigijęs nepopuliarišką vardą su savo įvairia politinė darbuote, Amerikos lietuvių nepritariama, ypač pasireiškimais per Amerikos spaudą už "didžiulę Lenkiją," (žr. laikraščius "N. Y. Sun. ir "N. Y. World" gegužio 29 d. 1919 m.), kuomet tas buvo suprantama ir Lietuvos į Lenkiją prijungimas. Todėl mes neprisižadame p. Mastausko, kaip Lietuvos Misijos nario darbuotės remti. Šitą mes skaitome reikalingu pavesti dėmėn Lietuvos Respublikos Užsienių Reikalų Ministerio."

Neesant daugiaus įnešimų svarstymui susivažiavimas uždarytas 6 val. vakare.

Lietuvių Piliiečių Sąjungos

Strand Lunch

Puikiausia Lietuviška VALGYKLA So. Bostone. Švariai viskas užlaikoma. Valgiai visados švieži ir skaniai pagaminti.

Taigi ateik, o persitiksini.

K. BLINSTRUBAS, Prop.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Antras Visuotinis Suvažiavimas.

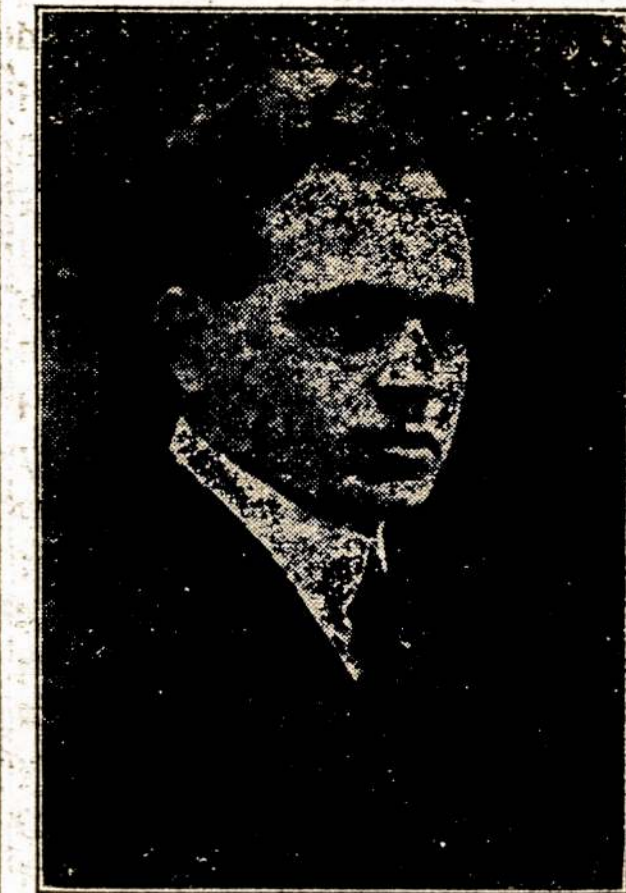
(Pasirašo) Vladas Lazdynas, Pirmininkas,
(Pasirašo) Juozas Kripaitis, Raštininkas.

LIETUVIAI PATENKINTI TEISINGŲ MUSŲ PATARNAVIMU.

su sekančiu didžiausiu laivu LAPLAND, Gegužio 7 d. per BALTIC STATES FINANCE CO. išvažiuoja į LIETUVĄ sekančios ypatos:

1) Jurgis Puras, 2) Kazimiera Jurienė, 3) M. Babitas, 4) M. Storaitis, 5) Juozas Babitas, 6) Juozas Genevičius, 7) Anelė Genevičienė, 8) Motiejus Lanka, 9) Adolfas Sinkevičia, 10) Pranas Repšas, 11) Anelė Genevičiūtė, 12) Jonas Abrasonis, 13) Kazys Minkauskas, 14) Jonas Genevičius, 15) Antanas Neviackas, 16) Konditas Puris, 17) Jonas Minkauskas, 18) Dominikas Stripinis, 19) Jonas Keus, 20) Jonas Misevičius, 21) Pranė Misevičienė, 22) Feliksas Stundis, 23) Mikolas Vaveris, 24) Aleksandras Jozafalis, 25) Mikolas Milišius, 26) Teofilus Misevičius, 27) Bolšlovas Milišius, 28) Kazys Masiulis, 29) Pranė Masiulienė, 30) Johana Misevičiūtė, 31) Povilas Masiulis, 32) Liudė Masiulitė, 33) Petras Šapas, 34) Elzbieta Šapienė, 35) Stasys Masiulis, 26) Kazys Masiulis, 37) Adomas Rutkauskas, 38) Domė Rutkauskienė, 39) Adomas Bekša, 40) Marė Bėkšienė, 41) Ona Rutkauskintė, 42) Valter Šapas, 43) Juozas Sušinskas, 44) Vladė Sušinskienė, 45) Jonas Sušinskas, 46) Jaroslavas Sušinskas, 47) Charles Richards, 48) Joseph A. Richards, 49) Anthony Babbit, 50) Bronislovas Martinkus, 51) Marijona Martinkienė, 52) Kazys Drulia, 53) Liudvikas Sinkevičia, 54) J. Padolskis, 55) Johana Martinkaitė, 56) Stanislava Martinkaitė, 57) J. Marcevičia.

Dar yra apie 100, kurie yra padavę aplikacijas padarymui reikalingų dokumentų ir jeigu gausime reikalingas visas, tad šu sekančiu laivu išvažiuos į Lietuvą apie 150 lietuvių

KASTANTAS NORKUS

Mūsų Atstovas Kaune, nuo kurio gavome kablegramą, kad visus nuo to laivo kaleivius jis pasitiks Berline ir aprupins kelionėje iki pat Kauno, taip, kad visi mūsų kaleiviai, pasiekę Berliną, jausis taip kaip namie.

PAVASARIUI ATEJUS LIETUVOJE REIKALINGI PINIGAI.

Siunčiant per mūsų Bankinę Įstaigą pinigus, Lietuvoje tampa išmokėti per 2-3 savaites. Mes siunčiamė pinigus į Lietuvą tiesiog į Kauną mūsų kurjerais, o mūsų atstovas Kaune, kuogreičiausia nusiunčia žmogui į artimiausią paštą, taip kad jokių sutrukdyimų nebuna ir pinigūs gauna į 2-3 savaites iš artimiausios paštos. Per mūsų siunčiant pinigus, Lietuvoje žmonėms nereik važiuoti į Kau-

ną išmainyti čekių ir gaišt laiką, ir apsimokėti kelionės iškaščius kolei gauna savo pinigus. Per mūsų Bankinę įstaigą siunčiant pinigus, Lietuvoje gauna iki vienam skatikui. Pinigus mes išsiunčiame žemiausiu dienos kursu.

Jeigu kurie nori, kad pinigai būtų išmokėti per dvi dienas Lietuvoje, tiems išsiunčiame KABELIU. Siunčiant kabeliu užtikriname kiekvienam greitą patarnavimą.

Todėl, kurie norite sųsti į Lietuvą pinigų, kreipkitės per mūsų Bankinę įstaigą, o gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION,
357 BROADWAY,
Tel. 1061, So. Boston, Mass.

Lietuvių Aptiekininkų Domai.

Aptiekininkas p. K. Sidlauskas, "Vaistijos" įgaliotasai atstovas, neseniai išsiuntinėjo lietuvių aptiekininkams Amerikoje laiškus, kvisdamas juos prisidėti prie steigiamos Lietuvoje "Vaistijos" ir atidaryti jos skyrių Amerikoje.

Daugelis aptiekininkų į tuos laiškus jau atsakė ir sutinka prie "Vaistijos" dėtis. Bet yra daug aptiekininkų, kurių adresai nėra žinomi ir todėl laiškais jų negalima pasiekti. Kad pakviestus ir tuos, nutarėme paskelbti šį pranešimą laikraščiuose.

Taigi visi aptiekininkai ir tos srities mokiniai, kurie manot prie šito prakilnaus darbo prisidėti, malonėkit savo adresus priduoti "Vaistijos atst. gerb. K. Sidlauskui, 373 Broadway, So. Boston, Mass., o mes suteiksime daugiau informacijų apie "Vaistiją" Lietuvoje ir užbrėžtą jos tikslą čia, Amerikoje.

Tiems, kurie jau yra atsiliepe, galima pranešti, jog pritarimo mūsų sumanymui yra daug. Daugelis pageidauja, kad greitai ateityt būtų suauktas Amerikos aptiekininkų suvažiavimas. Vieta suvažiavimui skyriama Niagara Falls, New Yorkas, Chicago ir Bostonas. D. Pilka,

Laikinis sekr.

REIKALINGAS VEDEJAS.

Kooperatyviškai valgomų produktų krautuvei tuojaus reikalingas vedėjas. Norintieji ir galį užimti vietą, atsišaukite laišku, atsakydami į šiuos klausimus:

1. Ar dirbate? Jei dirbate, tai kur?

Jei nedirbate, tai kur rečiau sia dirbate?

2. Ar buvote krautuves vedėju? Kaip ilgai ir kur?

4. Ar turite liudymus apie savo teisingumą?

5. Kiek galite užsistatyti kaučijos?

6. Kiek norėtumėte algos į savaitę?

Kiekvienas atsišaukusis gaus atsakymą. Rašykite:

P. JANKAUSKAS,
20 Sanger St., So. Boston, Mass.

PUIKI LIETUVIŠKA BUCER- NĖ ANT PARDAVIMO.

Biznis išdirbtas per penkis metus ir taipogi trokas, du vežimai rogės ir arklis puikus, kurs biznis atsieina keturioliką ir iki penkiolikai šimtų savaitėje. Norintis platesnių informacijų kreipkitės "Sandaros" Redakcijon,
327 E St., So. Boston, Mass.

Puik Lietuviška
UŽEIGA
pas
ANTANĄ TAMULEVIČIŲ
300 Broadway, S. Boston Mass.

KASDIENINIS MAISTAS
VISIEMS REIKALINGAS
Žinomas senas bizniefius
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South
Boston, Mass.
ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Kviečiame Visus į Talką

LIETUVIŲ NAMŲ BUDAVOTOJŲ BENDROVĖ

Tai yra vienintėlė lietuvių bendrovė, kuri susideda iš patyrusių amatninkų ir rupinasi sistematišku namų budavojimu Lietuvoje. Svarbiausiu siekiu tai yra tas, kad sutraukus į daitą visus lietuvių amatninkus, sukeltiant reikalingą sumą pinigų ir nieko nelaukiant pradėti darbą Lietuvoje.

Taigi brangūs lietuviai, jeigu manai, kad yra reikalinga pasidaryti sau šviesesnę ateitį, kad sugrįžus į savo tėvynę nereiktų vergauti kitiems taip, kaip per amžius lietuviai buvo kitų vergais. Todėl nelaukime pakol svetimtaučiai paims į savo rankas Lietuvos pramonę, tuomet mes vėl liksime jų vergais.

Viršminėta bendrovė tą darbą jau pradėjo ir jau turime labai gražią pradžią taip, kad ateinančią vasarą jau manome pradėti darbuotis Lietuvoje.

Kadangi darbas yra didelis, reikalinga daug amatninkų ir kapitalo. Todėl kviečiame visus lietuvius prisidėti prie šio naudingo darbo, pasiperkant po kelias akcijas, už kurias pelnas jau matosi labai geras. Kam laikyti pinigus už mažą nuosimtį, kad įvesdinus juos į šią bendrovę turėsite didelį pelną ir dar galėsite turėti sau užtikrintus darbus bendrovės įstaigoje bei dirbtuvėje.

Akcijos tik po \$25.00 ir \$3. surplus. Užsisakydami kreipkitės į

LITHUANIAN HOME BUILDERS CO., Inc.,
409 Broadway, Room 12,
So. Boston, Mass.

Laikrodžiai Atpigo

16 S. Vyriško didumo, šriubeliu varomas, ant 21 akmens, 14 k. kaučiukai gvarantuoti ant 25 metų ... 25 doleriai
Siuskite užsakymus, nes greit gali išsibaigti.

P. VALUKONIS
375 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.